

అమృతం ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

జనవరి నెల 26-వ తేది శుక్రవారము

No. 249

పుటము ౬

జనవరి నెల 26-వ తేది శుక్రవారము

సంచిక ౨౪౯

మృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పున మయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధి బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను నశలుమందులవలన మోసముగలుగును. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది

అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆతురపడకుడు!

బాగాయోచింపుడు!!

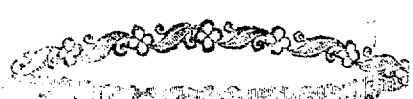

మీయొక్క సొమ్ములు సవరన్ బంగారు తప్ప వేరు మట్టంబుగారుతో చేయింపకయు మట్టంబంగారుతో చేయబడినవి మెరుగు పోయినతరువాత విత్తలి సొమ్ముల పై అవును. మీకు కావలసిన నమూనాగాజులు 40 రూపాయల వెలలో సవరన్ బంగారుతో చేయించి యివ్వగలము. ఇష్టములేక వాపసు పంపితే 5 రూపాయలు తోసి నిచ్చిన పైకము ఇచ్చెదము. ఒకసారి తెప్పించి నగయొక్క నాణ్యమున్ను పనితనమున్ను పరీక్షింపుడు.

ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్ట్

నగర్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

అగ్రతలహాము

రు 116 బహుమానము

తూ. దగ్గ, ఒకరు, ఉబ్బయ్య మొదలగు శ్రేష్ఠవ్యాపకులకు బహుమానము అనుభవముగా పనిచేయును. యీ ముఖ్యమంత్రిగారి సేవించుకొనుట వ్యాధి నివారణ యగును. పత్రికములేదు, 15 రోజులకు సరిపడు వందు ని. పి. కర్నూలు నుండి రు 2.5-0 ఆగును. సమర్థులు మాకు రాకపోకల ఖచ్చులుపంపించిన యెడల వ్యాధి నివారణతేసి నై బహుమానము తీసుకొనుము. శ్రేష్ఠులకు ఉచితము.

ఆకెళ్ల మొకటకాశ్రయి 'దేవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఇదివరలో గమనించకుండిన

తప్పుక దీనిని గమనించ ప్రాంతము కానులదండలు, అరకానులదండలు, గజల వట్టెడలు, పులరకముల గడియారము గాలులు, అడ్డిగలు, మొలత్రాడులు, పంకీలు, వడ్డ్యాణములు మున్నగునట్టి వారి వారి కొరికమేరకు ఆతిక్యతలో తయారు చేసి యివ్వబడును. (2)

మొదటిరకం వెండికి బంగారకు పూచీ యియ్యబడును. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలువర్తకులు, 25, చైతానబాదకోడ్డు, మద్రాసు.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరీక్ష

30-4-23 తేదీని జరుగును.

కడు గులభము. ఫల భుజికము. ఈ బహుమానముల కొరకు తరజ్జానముల వ్రతీవారును ప్రయత్నముచేయుచున్నాము. ఈ పరీక్షకు శ్రీమంతు, పురుషులును ముందే దృఢాన్తులను చేయుచున్నాము. ఎవరియిందో వారు కూర్చుండి "జ్యోతిషరహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు సదుత్తరములు ప్రాయోచుచున్నాము. మరళింగజ్యోతిషనిలయమునందు మజ్యోతిషరహస్య గ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును పరీక్షకు దృఢాన్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథములో పంపబడువరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. లేకుంటే వరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

జ్యోతిషరహస్యబహుమానము రు 250-0-0. శ్రీశ్రీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగట్టలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముకొను పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకచండికే కొనయాడబడినది. ఒకప్రతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు 5 నిగువ చిరునామాకు వ్రాసివచ్చి, పి. గా పంపబడును.

శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం,

నివాసము: 10, విశాఖపట్నం, ఆంధ్రప్రదేశ్.

JUST OUT!!

Gospel of Sri amakrishna

JUST OUT!!

VOL. II CLOTH Rs. 2-4

It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.

VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచించబడిన

రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0

కర్తయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0

చికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0

స్వామి బ్రహ్మానందముగారిచే రచించబడిన గురూపదేశములు

ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

తెలుగులో!!

మించిపోవును !!

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
 మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
 టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

ఆర్యభారా:

1. కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పేదబజారులోని నా తాలూకా హ్యునిసిటీ నెం 148 రు గల రెండంతస్తులమేడ అద్దాల దీరువాల ఫిట్టింగు నడ గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినమాటల లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినవో దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయిస్తున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రతికలోను, ప్రచురించబడి గొప్పయుద్వేగమును, పెద్దమనుష్యులయొక్క ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల వసూలయ్యే సొమ్ములో యెడల కమిషన్ కమిషనరీ ఖర్చులపాటు మిగతాసొమ్ము లాటరీ చేయువరకు ఏలూరు స్పెషల్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లో నుంచబడును.
4. ఈ మేడకు తనఖాలు కమిషనరీలే. లాటరీలో వెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభర్తలతో క్రమ మైన దీప్తానెలు గ్రామములలోని రిజిస్టర్ చేయించి కో వలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగవాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొ॥ నా పేర మణియార్డరు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగుటపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను వారికి ఒక టిక్కెట్లు కమిషనుగా నిల్పబడును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు వంపనడే బాబులు యివ్వబడదు.

మాటూరి సర్వేశం.

మేడసాక్షుడౌతుడు,

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో

తెనుగున

అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది.

776 పుటలు-రూ 10 లే

కొద్ది కాపీలు మాత్రమున్నవి.

వలయువారు :

(8787)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతి వి. ఎ. ఎం. బి. సి. యం

మేనేజరు డైరెక్టరు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

19, హార్టికోట్లు, హూంబురోడ్డు మాద్రాసు.

అని ప్రాణశోధకు.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

హా-హా-యూ-నే - సా

అన ఔషధమున సేవించుటచే క్రమము తప్పింపకుట చేరుట, బలముచేరుటకై కలుగునొప్పులు మెల అమితముగా పోవుట, మూర్ఖు గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా తుడుచు గుణవిద్యునివో వైకము వాడనీయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,

P. O. Kamtaul,

Dubbanga B. & O.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము కాలాకాలమునండి శిల్పఖండునాలు చీరలు తలగుడ్డలు వగలురా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిహార్మిట్రాన అమ్మ చున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటు వంటిన్ని ఉత్తిన యడల బాడలు పడేటటువంటిన్ని శిల్పబట్టలు తయారుచేయుచి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. సదరుమోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టలు ప్రతిఖండునామైన మాపేరువున్న బొమ్మకటి అంటించి యు న్నాము మాజుడ్రస్సు లేనటువంటి శిల్పబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో పున్నట్లువి మార్కెట్ మోసముగాను కొనవలెను. కొనినయెడల ధరలు తెలియపరచెదము. శిల్పబట్టలు ఉతుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పా 1-కి రు 0-12-0 ముప్పావలూకమే.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు సిల్కగుడ్డు. పెద్దాశ్రమ, గోవాటికల్.

గొప్ప భగవద్ గాత్రకర్తము

[PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేది వేళ మున్నగునవి లేకయే సంక త్వర ఫలితములను కార్యక్రమ రీడింగుతో సహా యొన్ని సంక త్వరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయు రారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభూతములతో మీ మీ జాత కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల రు 2-0-0, వెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే కలయువో జాతకములు భరణమైనభరణ పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఫిరోజ్, విశాఖపట్నంబిల్లా.

బాలవిలేజుపుట

ఈమాసపు మాతరక రివ్యూలో నిట్లు వ్రాయబడియున్నది:— ఆంధ్రజిల్లాలలో గడచిన జనాభా లెక్కలను బట్టి బాల విలేజుపుటసంఖ్య క్రమేణ తుదికి మగుచున్నది. 10 సంవత్సరములలోపుగల 1000మంది యాడుపిల్లలలో 664 మందికి వివాహమై యున్నది. కాంగ్రెసువాదముల సంఖ్యలోను బాలవిలేజుపుట సంఖ్యలోను 1508 50 వంతు బా స్తియైయున్నది. ఈ సంఖ్యలను బట్టిమాత్ర సోషల్ రిఫార్మర్లు యొక్క కృషి స్వరాజ్యమున కల్లా యుండెడు యాంధ్రజాతిమనండు చాల వక్రస్థితికి వలన నుండి యున్నా తేడు. తమ గృహములలోగల 10మంది చిన్నపాపలలో 6వారికి అతిబాల్యములోనే వైభవము సంభవించుటకు జేసి తమ స్వగృహపాలనమే చేకూర్చుకొని వారికి న్యాయమును శిక్షాపాలన మనర్హ్యులును స్వరాజ్యపాలన మొనరిగి యేమి ప్రయోజనము?

నూతన అలహాబాద్ విశ్వవిద్యాలయము

లైన్ చార్జీలకు సర్ డిలాఫాసీ గారి అధ్యక్షతన జరిగిన నూతన అలహాబాద్ విశ్వవిద్యాలయపు నెలెట్ల సమావేశమునందు ఇక్కడ నారాయణ గుర్తూరు అధ్యక్షింపి నిర్వహించు మిత్రవ్యయమును గూర్చియు ఉపసాదించిన తీర్మానమునై తీవ్రచర్చ జరిగెను. ఉపాధ్యక్షులు త్వరలో తా ముద్వేగము చాలించుకొనుచున పరిణి

మేమెల్ పరిస్థితులు

ప్యాసిగులో జరిగిన రాజకీయ ప్రకారము మేమెలాలో తాత్కాలిక చెదమని లుధేయావారు పోల్యము కల

బ్రిటనులో పనిచేసి కాత్తికుల సంఖ్య ఇచ్చిడు తగ్గినది మొత్తము సంఖ్య 1458690 మాత్రమే,

బంగారు, వెండివగైరా యేలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగైరా దేవస్థానములలో 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల మొదలు 1922 వ సం॥ డిశంబరు నెలవరకు వచ్చిన బంగారువగైరా వస్తువులు యిదిగవ కనుపరిచినవాటిని 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 30-వ తేది ఘంగళవారం 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆ దినమున్న తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతి దినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. యేలంలో సవాలుచేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100 లు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయవలసినది. యేలం ఖాయపరిచిన విషయమునుగురించి శ్రీ విచారణకర్తల వారి మంజూరి పుత్రరపు సాదరయిన తేదిలాగాయుతు 30 దినములలో యేలం మొత్తము చెల్లించి లాటును పుచ్చుకోవలయును. అట్లు పైకము చెల్లించి లాటును తీసుకొనియెడల వాయిదామీరిన తేదిలాగాయుతు మరి ఒక నెలవరకు సదరులాటును అమానత్తులో పుంచడమగును. అట్టిరోజులలో దినము 1 టికి లాటు 1 టికి రెండు రూపాయలు జరిమాన చెల్లించి లాటును తీసుకోవలయును. అట్లు తీసుకొనియెడల లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగేనష్టమును పాట్రి వద్ద క్రమప్రకారము వసూలు చేయబడును.

- 1 బంగారుధరా ఒకటికి తులములు 80 వంతున 713 తులములు
  - 2 బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు 2
  - 3 వెండి ధరాపా 100) తులములవంతున 4098
  - 4 వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు 3
  - 5 శోభిభూరూపాయలు 2514
  - 6 శేషకూపాయలు ధరాపా రు 1000 వంతున రు 1464 లు
  - 7 శేషవైసాయి ఒకలాటుగా రూ 240/లు
  - 8 తామ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 780
  - 9 రాగివగైరా తామ్రము ఒకలాటుగా 168
  - 10 వస్త్రములు వగైరాలు
  - 11 కర్పూరంబగైరా బిన్నిసామానులు.
- తిరుమల విచారణకర్తలవారి ఆఫీసు } సి. దొరసామయ్య
 ది 17-1-1923 } దివాన్ పేష్యార్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సంఘసభ

ఏలూరులో జరిగిన తీర్మానములు

(స్వీకృత విశేషం)

ఈ సల 21-22 తేదీలను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు ఏలూరులో సమావేశమై ప్రస్తుత స్థితిగతులను పూర్తిగా చర్చించి యీ కింది తీర్మానములు యితర తీర్మానములనుగూడ సామోదించి, క్రియత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి అధ్యక్షతన నుండి,

1. సుబర్కశీ ఆక్రమణకు భద్రత కల్పించు పంపుటకు అభ్యర్థననుండి దరఖాస్తులు కోరవలసినది. వచ్చిన దరఖాస్తులలో నుండి తగినవారిని యిద్దరను నిర్ణయించుటకు శ్రీ సాగేశ్వర రావుగారిని కోరవలయునని, దరఖాస్తులు యీ సల 23 తేదీలోపుగా కోరవలసినది.

2. జనా...

సంఘమువారు భద్రత గ్రామము ఏలూరును (వాసిన తుల్యతరము) పూర్తి దైర్ఘ్యముగా కలిపి పరిపాలనను నిర్వహించునని.

3. క్రియత పి. నుబ్బా రావుగారు సుబర్కశీనుండి తిరిగి వచ్చిన కలెక్షన్ కలెక్షన్ గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారు మంజూరు చేయవలసినదని సలహా చేయవలెనని.

ఈ క్రింద సమావేశమైనవారు ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గము ఫిబ్రవరి మాసములో నొక పర్యాయమును ఏలూరు మాసములో నొక పర్యాయమును తిలక్ స్వరాజ్యనిధి వసూలు నిమిత్తమున కాంగ్రెసు ప్రచారము నిమిత్తమున సంచారము చేయవలసినది.

- 1. క్రియతలు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు.
- 2. కాశీబాధుని సాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.
- 3. భోగరాజు కట్టాభి సీతారామయ్యగారు.
- 4. జుగ్గెల గోపాలకృష్ణయ్యగారు.
- 5. గంపలగూడెం జమిందారుగారు.
- 6. గాడిదర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

2. మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు. వైసంఘమునకు అవసరమని తోచిన యితరులను చేర్చు కొనుటకు సభ్యులకు అధికారమిచ్చవలెనని, వీరు వెంటనే పని ప్రారంభించవలసినది. వీరి ప్రయాణమున కగు మూడవక్లాసు రైల్వే ఖర్చులను యితరభర్తులను ఏలూరును ప్రచారము జరిగినయెడల ఆ జిల్లా సంఘమువారు యిత్తువలసినది.

5. రాష్ట్రములో వసూలయ్యేది తిలక్ స్వరాజ్యనిధి లోని మొత్తము యిక్కడి విభజనగా విభజించవలెనని.

100 కి 5 వంతున అభివృద్ధి సంఘమునకు పంపబడును.

100 కి 50 వంతున ఆ. భా. సంఘము వర్కింగు కమిటీ వారి తీర్మానము సాకము రిజర్వులో నుంచవలెనని.

190 కి 10 వంతున రాష్ట్రసంఘము వ్యయములకింద ప్రత్యేకింపబడవలెనని.

ఈ తీర్మానము నుండి 65 వంతున జిల్లాలలో వసూలైన స్వరాజ్యనిధి సొమ్మును రాష్ట్రీయ సంఘమునకు పంపి, మిగిలిన నుండి 35 వంతు మొత్తము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ కార్య నిర్వహణమునకు ఉంచుకొనవలెను.

6 (అ) ఈ సల 20 వ తేదీన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు అభివృద్ధి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము ఆయా జిల్లాలకు నిర్ణయించిన తిలక్ స్వరాజ్యనిధిని వెంటనే వసూలజేయుటకును, వాలంటీరులను చేర్చుటకు కార్యారంభము చేయవలసినదని కోరవలెనని. ఈపని ఏప్రిల్ 30 వ తేదీలోపు క్రియతలయొనగట గమనింపవలసినది.

(బి) అభివృద్ధి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కోరిన రీతిని సంఘము బలపరచును.

(సి) కాంగ్రెసు మొదలగు వలన 1913 వ సంవత్సరము 4 ఆశాలు వసూలుచేయవలసినది.

(డి) క్రొత్త సభ్యులను చేర్చవలసినది.

(ఇ) లేని స్థలములయందు క్రొత్త సంఘముల స్థాపించవలసినది.

7 ఈ క్రింది నియమములకు సంబంధించిన యుత్తరమును జిల్లాసంఘములకు పంపవలసినది.

1. ప్రతి గ్రామములోను గ్రామసంఘములు ఏర్పడుచు యావత్కాలము, అట్టి సంఘములో సభ్యులుగా చేరువారు

18 సంవత్సరములకు కనీసముగాని వయస్సు గలిగి కాంగ్రెసు చట్టమునందలి మొదటి పాఠమును కనీసము నిబంధనలలోని మూఖ్యోద్దేశములను విధానములను ప్రాశస్త్యములను బహుళమున వలెను. అట్టి సంఘములో 5 గురికి కనీసముగా కనీసము 50 డబ్బులను క్రొత్తగాను సభ్యులుగ చేరవచ్చును. సభ్యులు ప్రతి వారమున ఆ 4 లు చందానియ్యవలెను. ప్రాతసంఘము అట్లు చేయుటకు సభ్యులవలన క్రొత్త సంవత్సరమునకు వాళ్లు ఆశాలు కనీసము వసూలుచేయవలెను. చందా నియమించుట ఎన్నికలలో సభ్యులకు నిచ్చుటకు గాని ఎన్నుకొనబడుటకు గాని అర్హులు గానెరరు.

2. ప్రతిసంఘమునకు అధ్యక్షుడు కార్యదర్శి మొదలగు ఉద్యోగములను సాధ్యమైనంతవరకు ఎన్నుకొనవలెను. ఫిర్యాదు 5 గురు చొప్పున ఆయా ఫిర్యాదులలోని గ్రామసంఘములు కలిసి జిల్లాసంఘమునకు ప్రతినిధిసభ్యుల నెన్నుకొనవలెను. పదివేలకు మించిన జనసంఖ్య గల ప్రతిపట్టణము ఒక ఫిర్యాదుగా నెంచబడును. వై నుడివిప్రకారము ఎన్నుకొనబడిన ఉద్యోగములయొక్కయు సభ్యులయొక్కయు పేర్లన్నీయు ఆయా జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారికి పంపవలెను.

3. ప్రతిజిల్లా సంఘమునకు తమ కార్యనిర్వాహక వర్గము లకు ఉద్యోగములను నెన్నుకొని జిల్లామొత్తము జనాభా విభాగాలకు వేలకు ఒక్కరిని చొప్పున మార్చి నెలఖర్చులోపల రాష్ట్రీయకార్య సభ్యుల నెన్నుకొనవలెను.

4. ప్రతిజిల్లా సంఘమునకు తమ జిల్లాలోని గ్రామసంఘములన్నియు ఎన్నికలు మొదలగునవి సకలముగను సాధ్యమైనంత వరకు క్రమముగను జరుపుకొని ప్రయత్నము చేయవలెను.

5. ఈ ప్రకారము రాష్ట్రసంఘ సభ్యుల యెన్నికలు అయినవికల రాష్ట్రసంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులకు, సామాన్యోద్యోగులకు ఎన్నుకొనబడు రాష్ట్ర సంఘసభ్యుల యెన్నికలు వెలలో జరుగును.

6. రాష్ట్రసంఘసభ్యులు ప్రతివారము 3 రూపాయలు చందా పంపి నుడివి రాష్ట్రసంఘసమావేశములోపల రాష్ట్ర సంఘకార్యదర్శిగారికి తెలిపవలెను.

7. ప్రతిజిల్లాసంఘమునకు స్వరాజ్యనిధి వసూలుచేయుటకు తగిన యేర్పాట్లు గావించవలెను.

8. క్రియత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కోశాధ్యక్షుడవడి రాజీనామా నివ్వినందుకు క్రియత భోగరాజుకట్టాభి సీతారామయ్యగారిని ఆపదకి ఎన్నుకొనవలెనని.

9. జే. కె. నువ్వలసభకార్యకర్తలను నిర్వహించుటకును ఆయా జిల్లాలనుండి కారాగారములకు పోయి విడుదలయిన వారిలో సహాయము అవసరమగువారిని వారివారి కక్రీడాసర్వములను అనుసరించి జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యములలో నియమించి వారిజేసేవాతరత్వమును వెంటనే వినియోగించుకొనవలసినదని సలహాచేయును అట్లు నియమించుట ఆవశ్యముతేని వారి విషయమును సంఘమువారికి తెలియజేయవలసినదని కోరవలెనని. ఈవిధముగా తెలియజేసినప్పుడు ఈ సంఘమువారు అట్టి వారికి తగినయేర్పాట్లు చేయుటకు తీర్మానించవలెనని.

10. అభివృద్ధి సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి రాష్ట్రముననుసరించి ఈ రాష్ట్రీయలో కాంతివైఖ్యమును క్రొత్తగా వెలకొలుపు నుద్దేశముతో నిడివరు ఈ రాష్ట్రీయమునకున్న కాంతివైఖ్యమును, కాంతివైఖ్యకాఖిలను, ప్రధాన సంఘమును ఈతీర్మానముచే యుచేయవలెనని. మరల పని ప్రారంభించుటకు గాను ఈక్రింది ప్రధాన సంఘమును నియమించుట యయినది.

క్రియతలు ఉన్న కలెక్షన్లుగాను, వంతునారాయణ రాజుగారు, కన్యెగంటి మార్యజారాయణమూర్తిగారు, సి. వి. కంగంపెట్టిగారు, టంగుటూరి ప్రకాశంగారు.

కాంగ్రెసువారు విధించిన నియమములను అంగీకరించి ఆవసరమయిన యితర నియమములు చేయుటకును, కార్యస్థానమునకు ఆవసరమైన ఉద్యోగములను నియమించుటకును ఖర్చులపెట్టుటకును ఇంకా అవసరమయిన యితర కార్యములు చేయుటకును ఈసంఘమునకు అధికార మియ్యవలెనని. ఈ సంఘ సభ్యుల ప్రయాణ ఖర్చులకును అవసరమయ్యే యితరభర్తులకును రు. 500 లు మంజూరు చేయవలెనని. క్రియత ఉన్న 5 కామ తింగంగాని రాష్ట్రీయకాంతిసేనా నాయకుడుగ నియమించవలెనని.

కార్యస్థానము ఏలూరునకు మార్చవలసినది. క్రియత వంతు నారాయణరాజుగారిని సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనవలెనని.

వైఖ్యసభ్యులలో ఎవరినైనను సభ్యులుగానుండుటకు ఇష్టములేనియెడల రాష్ట్రసంఘసభ్యులకు మిగిలిన సభ్యులలో సంతకించి ఆస్థానములయందు అర్హులను నియమించవలెను.

11. ప్రతిజిల్లా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును జిల్లా కాంతిసేనను వెలకొల్పుటకు యిద్దగురు సభ్యులను ఎన్నుకొని సభ్యులతో జిల్లాకాంతిసేనసంఘము నేర్పరచవలసినది. రాష్ట్రీయ ప్రధానసంఘమువారి అధికారమునకు లోబడి ఈసంఘములు కార్యములను నిర్వహించవలసినది.

జిల్లా కాంతిసేన సంఘములు జిల్లాకాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘముల యుత్తరపుటలలోనివి నడచుకొనవలెను.

12. మద్యపాన నిషేధ విషయమున ఆంగ్లవద్దను పాటల వద్దను గిస్తీలు పెట్టి నిశ్చయపరచి ముందు సూచన చేయు వరకు ఆవిలబడియు ఆపవలసినది.

13. 1922 డిసెంబరు 10 వ తేదీని చేయబడిన అయిదవ తీర్మానమున గడువు జనవరి 20 వ తేదీవరకును యిదివరకు పెట్టబడిన, దానినిపుడు ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీవరకు పెంచవలెనని.

14. జనవరి 2 వ తేదీన రాష్ట్రీయ ప్రతి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు కడపకు సంవత్సరాంతమునకు (అనగా 1923 వ సం. జనవరి 1 వ తేదీవరకు) తమ జమాఖర్చు పట్టీలను తయారుజేసి రాష్ట్రకార్యస్థానమునకు పంపవలెను. అట్లు పంపినవారికి వివిధమైన బహుమతులుగా, గ్రాంటుగాని వంపబడవు.

15. ఇదివరకు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిన కడపకు సంవత్సరము పనిచేసిన క్రియతలు గో. సీతారామరాష్ట్రీ గారిని, ఎం. వి. నరసింహారావుగారిని, వాక్చక్రం బ్ర. నుబ్బా శ్యామగారిని ఈసభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

16. కెక్కలన్నియు తనిఖీచేసి పూర్తిచేసి ఈసంవత్సరము పట్టీలను తయారుచేసి ఈసంఘమువారికి దయచేసి పంపి గలదులకు క్రియత సీతారామరాష్ట్రీగారిని కోరవలెనని.

17. క్రియత భా. నుబ్బారాయయ్యగారిజిల్లా కార్యదర్శి నది. ఈ రెండు మంజూరు చేయవలెనని.

18. ఇదివరలో వలెనే అన్ని కాంగ్రెసుసంఘములవారును నిర్మాణ కార్యక్రమమున అనగా (1) భద్రత వ్యాపకము (2) అస్పృశ్యతా నివారణము (3) క్రిథిధ బహిష్కారములు (4) హింసామహావీణు క్రైస్తవ జైన పౌరాణిక స్వరూపా ప్రైతి యున్న సర్వవిషయములందును ఎత్తుకవూనితో పని చేసి సాధ్య మయినంతవరకు పూర్తిచేయుటకు కోరవలెనని.

19. క్రియత గడ్డె రంగయ్యనాయకుగారు పట్నాడు దురంత విచారణోపసంఘము పక్షమున పండిత నివేదనము ఆలోచించవలెనని. దీనిలోని ముఖ్యభాగములు నివేదనగా ప్రకటింపబడు తీర్మానించవలెనని.

ప్రసాదన భర్తమండలి గాంధీవేట, గుంటూరు

ఈ మండలివారిచే ఈ మాఖ శుక్ర 1 మొదలుకొని ప్రతి దినము పగలు 12 1/2 గంటలు మొదలు 2 1/2 గంటలవరకు గీతా భావ్యమును మాఖశుక్రమును ప్రాకృత పరమార్థమును కనుమలగునట్లును వర్ణనల కలిపిసభ్యులకు తెలియజేయును. ఇక్కడ నీతి భక్తి జ్ఞానవికాసములకు త్యాగిలత నొందుటకు బోధించుచుండును మధ్య బహువ్రతవాస్తవ్యులగు శ్రీ కాశీనాధుని వీరేశలింగం అయ్యవార్లంగారును ఇచ్చగుంట వేంకటాచార్యులను పంపి గ్రంథపఠనాంతరము దాయకము ననుసరించి మహాధికములగు యుక్తియుక్తముల సువ్యవస్థించుచు సభ్యుల సత్వంతానందములను జేయుచుండిరి. ఈ ప్రసాదన భర్తమండలికి కార్యదర్శియగు వేంకటాచార్యులు వివరముగా తానే పురాణములు భావ్యమును చెప్పనిక్రియములు చేయవలెనని ప్రార్థన చేయుచున్నామి. ప్రతి గాంధీవేట.

అభ్యుదయము ఏకా వేంకటేశ్వర్యు సభ్యులు— బాబు మారమ్మ పాత్తూరి అన్నపూర్ణమ్మ.

జ్యోతు మార్కులు పాను 1 కి 91000 నుండి 92000 వాడ చెలమణియగు చున్నయని.

మొదలు క్రొత్త ప్రభుత్వమును కాపాడుటకు తోడ్పడుటకు మొదలు క్రీ. శ. 1923 వ సం. ప్రతినిధులు తీర్మానించుకొనిరి. స్థానిక స్వాతంత్ర్యధరపాలనమును అధికారమునకుకొని లూథియతో కలియుటకు ఏర్పరచుకొనిరి.

ఖద్దరు ప్రచారము

మధ్యరాష్ట్రములు

కాంగ్రెసు హిందీ, మహారాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రములు, బీకానర్, ప్రభుత్వపాలన రాష్ట్రములలోని భాగములై యున్నవి.

మహారాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రములు

హిందీ మధ్యరాష్ట్రముల ముఖ్యస్థానము జబల్ పూరు ను, మహారాష్ట్ర మధ్య రాష్ట్రములను ఖమ్మత్ స్థానముగా గ్రూపు చేసి యున్నది. మహారాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రములలో నాగపూరు, వార్ధా, నంద్యాల, భండారజిల్లాలు గలవు. ఈ మహారాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రములను ప్రతి విస్తారముగ పండును. ఈ దూది విగ్రహమునకు నుండును. ఉదాహరణకు 1 1/3 అంగుళముల పొడవునుండి పొడవును. ఈ రాష్ట్రములలో ప్రతి విశేషముగ పరిమితము, వరుస, శేతవనములను జరుగుటయు, ప్రతిపాలములలో పండిత నూరి యొక్కన యున్నట్లుచేయు, పరివారములను నుండుటచేయును వార్ధా, నాగపూరు జిల్లాలలో ముఖ్యముగ వరుసను జరుగుటయు. లోపలికిపోయిన కొలదియు చంద, భండారజిల్లాలలో కూలి అంతరించును గాదు. అంతరించుటలోను రాష్ట్రములలోను సుఖము ఖద్దరు ఉత్పత్తికి పండిత నిజముగాంచ నుండేందు చున్నది. నాగపూరు లో గోవింద కల భవనము నందును, సకల తాళా కాళా క్రిస్టియన్ యందును చెందు ఖద్దరు ఉత్పత్తిస్థానములు గలవు.

హిందీ మధ్యరాష్ట్రములు

హిందీ మధ్యరాష్ట్రములలో (1) జబల్ పూరు (2) సాగర్ (3) దామో (4) సిద్ధాంతి (5) మండల్ (6) హామోగపూరు (7) నరసింహపూరు (8) సిమర్ (9) చింతాపూరు (10) బీబీ (11) కేరూరు, (12) బిలావపూరు (13) ద్వాక్ (14) బాల్ గూరు జిల్లాలు గలవు. హిందీ మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ ప్రతి పండితులను గాని మహారాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రములం వారయెట్లుగ పండితులను. ముఖ్యముగ సిమర్ జిల్లాలోను, అపకన పహాంగ కామజిల్లాలో పశ్చిమ భాగములందును, నాగపూరు పక్క నున్న చింతాపూరు జిల్లాలోని సంసారతాలాకాలోను ప్రతియుక్తులగు బంధును. ఇంక నుచ పర (సియోని) ఖద్దరు, బర్హన్నురు, కేసి, డీ అర్, గర్హోట, వర్ధా దామోలో కొంత భాగము కామిటా నెప్పిగులూరు ఈ ప్రదేశములలో గూడ ప్రతి పండితులను. తక్కువదిగల ప్రతి యిచట పండితులను. రాజులు పండితుల ఖద్దరు తయారు చేయువారలకు ఋణములిచ్చియు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలవారు నూలును కొనియు యంతరమును కొలదిమాత్రముగ సీకాష్ట్రము కద్దరు ప్రచారము చేయుచున్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు 1921 డిసెంబరులో 8500 రూపాయల ఋణము నిచ్చిరి. ఆదబ్బు కొన్ని జిల్లాలలో ఖద్దరుపనికి పనికివెట్టుడెను. జబల్ పూరు కాంగ్రెసు కమిటీకి 15000 రూపాయలు డిసెంబరు నెలలో నీయబడెను. అందు 7500 రూపాయలు రాష్ట్రములకును నూలుకును ఖద్దరుకును వినియోగించుటకు. ఇట్లే 5 వేల రూపాయలు చింతాపూరు జిల్లా కీయబడెను. 7 వేల రూపాయలు జిల్లా కీయబడెను. ఇచ్చిన డబ్బులయందు నూలు తయారు చేయుటకును కద్దరుతయారు చేయుటకును వినియోగించుటకు. ఈ మధ్యనే సియోనికి 2 వేల రూపాయల వీడు బడెను.

ఖద్దరు విధానము

ఇప్పుడీ రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకముగ రాష్ట్రీయకద్దరు కేంద్ర, కద్దరుకాఖయోజన నిర్వహించెను. దీనికి క్రియక డి. కే. మెహతా గా రధ్యక్షులుగ నుండును. ఈ కాఖ యందు ఏకమత సభలు గలవు. బోధయొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్ సియోనిలో నియమించెను. ఖద్దరు అమృతమును ముఖ్యస్థానములలో దుఃఖముల బెట్టియు శేతవనములను సున్నే చేయుటకు స్థూరును స్థాపించి యున్నది. ఈ కేంద్ర కాలను స్థాపించి యున్నది. అందు చలనచేయుట రంగుచేయుట నెప్పియు అద్దకంపని వారల నిర్దేశి ప్రయోజనము చేయించుచు ఆ పరిశ్రమ చేసిపోట్ల వడి చేయుటకు నియమించియు ఖద్దరుఉత్పత్తికి ప్రత్యేకపరకులు గల జిల్లాలకు ఋణముల నిచ్చియు, కద్దరు నిర్మాణ మభివృద్ధి చేయుటకు తీర్మానించెను.

ఖద్దరు నిర్మాణము

ఇక్కడ ఏకమత సింగిరిలు చేసెదరు. ఏకమతయేటకు 80 కులముల సేదనుకును 8, 4, అజాలా పుచ్చుకొందురు. పుచ్చుకొందురు. ఈ పుచ్చుకొందురు. అది గ్రామము లలో 1 రూపాయయు, పట్టణములలో 2 రూపాయలునుండును. సాధారణముగా 6 నెలలు 10 వరకు నెంబరులు నూలువరుకు బట్టెను. కొద్దిగ్రామము 10, 15, నెంబరులు తయారుచేయు బట్టెను. 10 నెంబరువరకు నూలువరుకుటకు 8 అజాలాను, 15 వరకు 12 అజాలాను 20 నెంబరువరకు 1 రూపాయ 1 1/2 రూపాయయు, 30 కులముల కేరకు పుచ్చుకొనబడును. తయారుగ నూలులో 60 నెంబరులు పడుకును పనికి వచ్చును. నేయు గుడ్డ 45 అంగుళముల వెడల్పు కన్న వెక్కువయెడడు. నేయులకు 86 అంగుళము 2 1/2, 3 అజాలాను, 42 అంగుళము 8 1/2, 4 1/2 అజాలాను, 45 అంగుళము 5 1/2 అజాలాను గజమునకు పుచ్చుకొనబడును. ఖద్దరు ఖరీదు 31 అంగుళము 6-8 అజాలాను, 30 అంగుళము 8-10 అజాలాను, 40 అంగుళము 11-13 అజాలాను, 45 అంగుళము 14 అ- 1-2-3 అను ఉండును. ఈ రాష్ట్రములలో రంగులు చేసిన పేర్లెటు రకముల ఖద్దరు మెట్లైన కాంబియోన్లు గాని తయారుచేడు. ఈ రాష్ట్రము నకు రంగుల అద్దకంపనియు, దోనములను చేరుటను, వెక్కు బుట్ల కావలయును.

బీరారు

బీరారు కాంగ్రెసు రాష్ట్రము, మధ్యరాష్ట్రములు బీరారు పూలనా రాష్ట్రములలో భాగముగ నున్నది. అందు (1) ఇయోట్ (2) అహిలా (3) అహిలాటి (4) బుల్గానా జిల్లాలు నా లుగలవు.

ప్రతిపంట్

బీరారు వెక్కువ ప్రతిపంట్లను రాష్ట్రము. సారవంతమగు నట్లు నేలగలదు. అందు ప్రతి కాంగ్రెసు పండును. బీరారులో బీరారు పంట్లలో అను రకముల ప్రతి పండితులను. బీరారులో అను రకముల 6 వేల వేల విధము ప్రతిపండితులను. ఒకే పంట్లలో నివి ఒకదాని ప్రక్కనొకటి మొలిచి పండును. అత్తలి పిల్ల అంగుళముల మొదలు అంగుళముల వరకుండును. పంట చేయుటలోను గింజుల తీయగా వచ్చు ప్రతిలోనుగూడ వేల వేలగు నుండును. లోజయారము విగి 5/8 అంగుళము అండును. అది యీ రాష్ట్రమునకు తగియున్నది. ఈ రకం ప్రతిగింజుల తీయగా నూటికి 40 వంతులువచ్చును.

ఖద్దరు కార్యవిధానము

ఈ రాష్ట్రములో కద్దరు ఉత్పత్తి నిర్మాణ కార్యమును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము పూనుకొనెను. అసహాయాధ్యయ ప్రాంతభవించెను రాష్ట్రములో కద్దరు తయారుచేయుటకుగూ ట్టుల ఉపయోగమునుగూర్చియు మాత్రము ప్రచారము గావించుటకుండును. ఈ విషయమై అవసరమగు ప్రచారము చేయుటకు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీల కధికార మియబడెను. ఇయోట్ అహిలా అహిలాటి బుల్గానా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలు యీ ప్రచారమును చేసి రాజులు ప్రచారమునకును ఖద్దరు గిలక చేయుటకును నూలుకొనుటకును 7 వేల రూపాయలను వెచ్చించెను.

వడుకు నేతపనులు

ఈ రాష్ట్రములో పాలములందు పనిచేయుటకుల ఎక్కువ కూలి గిట్టుటచే వడుకుపని యెక్కువ ప్రచారములో లేదు. ఈ రాష్ట్రమునందు 10 వ నెంబరుకు తక్కువ నూలే తయారు చేయుచును. అప్పుడప్పుడు 20 వ నెంబరు వరకు తయారు గావలెను. ఈ తయారుగా దానిలో 20 వంతులు మాత్రము పడుకుట పనికివచ్చును. ముతక వడుకునూలు దుప్పట్లకును తివా నీలకును ఉపయోగించుటకును. ఈ రాష్ట్రములో 1800 రాజులు పనిచేయుచున్నట్లు అంచనా చేయబడినది. ఎంతవూలు, ఖద్దరు తయారుగనో సంఖ్యలు తెలియలేదు. పడుకుట దగిననూలు తక్కువగుటకులకు వుద్దమైన ఖద్దరు తయారుగన నది చాలతక్కువ. అచట తయారుగు కద్దరులో చాలవరకు పడుకునందు మిల్లునూలుండి కల్గినందును. ఈ రాష్ట్రములో నేతగాయనుల తక్కువే. రాష్ట్రీయంతటను 1500 చే పక్కముల మాత్రమున్నట్లు అంచనాచేయబడినది. ఇవి అంజుగాక, ఎల్లి బిరూరు, పూసల, భుమనాను, ఆకట్, వాసిక్, బలపూరు, డియోల్లాడు, డియోల్లాను రాజా, ఖాంగాను ముఖ్యస్థానములలో పని చేయుచున్నది. ఖాంగాను, అహిలాటిలో వడుకు నేతపనుల చేయుటకు రెండు విధాలయములు గలవు. అందు వాదాపు నూరుమంది విజ్ఞాపకము నేర్చుకొనుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో కద్దరు తయారుచేయుటకు చాల ఖర్చును గాన చేతితో వడికిననూలును, చాక ఖద్దరును దిగుమతి గావలసిన యవసరము గలదు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

(నిన్నటికవాయి)

ప్రతిపంట్ల సభివృద్ధిచేయుటకు బిల్లు తరువాత ప్రతిపంట్ల భారత భూమియందు సభివృద్ధిచేయుటకు యువయోగము భవనోత్సాహముతో నిర్మించుటకు యొక బిల్లు చుట్టాగా రుపపాదించెను. ఈ బిల్లు 1917-18 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు నియోజించిన ప్రతిపంట్ల విచారణ సంఘమువారి సలహాలపై వార్ధానాటి తయారు చేయబడినది. దీనివలన ప్రతిపంట్ల ప్రతిపంట్లను 8 అజాలా గుట్టెవిధించి వచ్చిన మొత్తమును ప్రతిపంట్ల సంఘమువారి ఖర్చులకును, కేంద్రసంఘమువారిలో యుత్తర ప్రభుత్వములకు జరుపునిమిత్తమును, క్షయసాయాభివృద్ధి, కర్మాగారాభివృద్ధి, నిమిత్తము చేయబోవు పరిశోధనకును వినియోగించ బడును. పోలీసులకు సాయ కాశులకు సహాయముచ్చి పరిశోధనలచేయు వసతులునిర్మించి, కేవలస్థానికాపయోగముల మాత్రములుగ నుండే భారత కేవలము కంటికు నుపయోగమునట్లును అఖిలభారతీయపు ప్రతిపంట్ల సంఘమువారి సలహాల వనుకొని చాలాగ జాబితా కాము అవసర ఖర్చులనిమిత్తము వనూలు తక్షణము చేయవలయు ననియు యాక విడిచివారు నూచించిరి.

ఈ సూచనల స్థానిక ప్రభుత్వమువారందరు నొప్పుకొనిరి.

కామన్న చెంబున్నవారు దులకు నొప్పుకొని భారత సంఘములను భారతీయ ముగ్ధులను వాడవలెనట్టియు, పరదేశమున కెగుమతి చేయవలెనట్టియు, ప్రతిపంట్లను చేయబడును. ఇందువలన గంభీరమునకు తొమ్మిదిలక్షల రూపాయలు వసూలుగును.

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టు 117 సెక్షను.

తరువాత క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టు చర్య ప్రారంభించబడెను. లోలక శ్రీ బీకాద్రిక్ గాథ 117 సెక్షను నందొక సవరణను పంపించిరి. ఏమనుటకుగాని, విని కిడిమిదైనను, ఇతరవిధముననైనను ప్రాత సేదనుదనిగాని, మామూలు నేతకుదని గానితోచిన అనుసందర్భమున ఇతరవిధములగాని అనుమానము తీసివేయబడవలయును. ఈ మాటలందుండుటకులన, సర్వాధికారిలగు పోలీసువారు తమక క్రిందయొ వినియోగించి, ప్రమాదమున గావన్న అక్రమమార్గమున నేని సాక్ష్యముకల్పించ ప్రయత్నించుటచేయుటకరు.

గర్హోట ప్రాసీజరుకోర్టు ఇతరవిధముల ననుమానములను పంపించుటకు మామూలు అపారమును కల్పించిరి. ఇతరవిధములననగా వినికీడిమిద వలనమాత్రమే సాక్ష్యము పొందగూడదని యెగానివేరుగాదు. సక్రమ మెనెట్టియో సాక్ష్యము వున్నెగాని యేమనుటకు గాని ప్రాత సేదకుదని గాని, మామూలు నేతకుదనిగాని తుజువగు కక్షమున అసాక్ష్యమును నిరసించగూడదనియే దీని అనుమా.

కోలకచర్య జరిగిన తరువాత నోటుకు బెట్టుగా సవరణ యోజిపోయెను. ఇమాన్ గాథ తరువాత నిట్లు పంపించిరి:- 117 సెక్షను అంత్యమునందు "విని కిడిమిద" అనగా, నేరస్థుడు నిరసించు స్థలమున చుట్టుపట్ల నున్న వాడను, నేరస్థునిచారిత్రము. అవరణము చక్కగ తెలిసినట్టి గౌరవముల క్షయ సాక్ష్యము అను నిర్వచనముచేర్చ వలసినది. అట్లుగావన్న కేవలము కర్మా కల్పిని విని నట్టి యు, అనూయ చేత నిచ్చినట్టి యు సాక్ష్యములగుడ నింద తెలిపానివైన నేని మోపబడును గాదా. ఓటునకు బెట్టుగానిదియు నోటిపోయెను.

112 సెక్షను 12-వ క్లాజు

రంగాచారి గాథ:- 112 సెక్షను స్థానమున నూతన 21 క్లాజు ప్రకార మొక సెక్షను నిర్మించవలయునని ప్రభుత్వమువారు కలవెట్టుచున్నారు.

ఏ మేజిస్ట్రేటుగాని, తానైనను, తనముందున్న మేజిస్ట్రేటునను అంగీకరించిన బామిను మనిషిపై నమ్మకముంచుట తరముగాదని తోచినయెడల అజానిను తనకునమ్మతి లేనది యంగీకరించక పోవచ్చును. అజానిను మనిషి నడతచక్కగ నున్నచా లేదాదని విచారణను తానుగాని తనచేత కధికారము పొందిన సబార్డినేటు మేజిస్ట్రేటుగాని జరుపవచ్చును. అనునీ 21-వ క్లాజునుతీసి వేయవలయును. ఇది కేవలము నిరసయోగమైనది. అనేక సమయముల ప్రమాదకరంబు గూడ నగుచున్నది. గాని యేవేళ నడువయోగమునకు వీలులేదు. ఇప్పుడు 112 సెక్షనుమో రూపముననున్నతో ఆరూపమున నుంచుటయే శ్రేయస్కరము.

టాంకెగ్ గాథ:- నేనిసవరణకు విరోధముగాను న్నాడెను. ఎప్పుడెని మేజిస్ట్రేటుగాని బామిను మనిషి నంగీకరించబోవుటకు పూర్వముచించ వలసినవిషయము. నిర్దేశించుట సముచితముగదా.

తరువాత ఉపవారమునకుగాను సభ ఆపబడెను. ఉపవార సంతకము రంగాచారి గారి సవరణకు ప్రతిహేతులు కూలము అగను సభ్యులు ప్రసంగించిరి. తరువాత ఓటుకు బెట్టుగా 87 మంది క్లియరేకముగను 36 మంది అనుకూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. దీని ఓడిపోయెను.

తరువాత ఈ క్లియరేకముగాను తానుగాని తనకు ముందున్న మేజిస్ట్రేటుగాని అంగీకరించిన బామిను మనిషి యే మేజిస్ట్రేటు

ప్రస్తుత పరిస్థితులు తీరేంత వరకున్నా సరస్వతీ సమర్థులు
ములెక్కువయ్యగలను. ప్రసర్మిరాజు
మునురింత దుర్లభముగను. ఆమెకా జర్మనీ విశాళము, జర్మనీ
విశాళముబట్టి యూరప్ టర్కిక విశాళమును కొని దైవయెడల
అంతగా నాలసింపక చర్యదీసికొనుటాధికరము. ("మాకొ బస్టర్
గార్డయన్" నుండి)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘసభ

జనవరి 31 వ తేదీని కాకినాడలో జరుగును

శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని కడలూరు ఇరసాలనుండి విడుదలచేయబడుదురు

7 వ తేదీ ఉదయమునకు బెజవాడ చేతదరు

శ్రీయుత చెరుకువాడ నరసింహంగారు

కవుతరములో స్వాగతము - ఊరేగింపు - విడుదలగుట. నరసింహముగా రుపన్యసించుట

రాజమండ్రి పాలుచౌకులో బహిరంగసభ

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం సాంబమూర్తిగారు మున్నగువా రుపన్యసించుట

జనాబు గౌను బేగుగారు

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని కడలూరు చెరసాలనుండి విడుదలబడుదురు

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

24 వ తేదీని కాకినాడ తీసికొని వెళ్లుట - కేసువిచారణ ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీని జరుగును

అమలాపురం పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునివితచర్య

గాంధీమహాత్మునివాన్ము గల బాత్తాములను ధరింపగూడదని ఆజ్ఞాపించుట

శ్రీయుత మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు

నిన్నను కడలూరుచెరసాలనుండి విడుదలయై నేను చెన్నపురికి వచ్చిరి

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి

అరెస్టు

కేసువిచారణ ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీని జరుగుట

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య గారిని రాజమహేం
ద్రవరములో వారిస్వగృహమున యీనెల 28 వ తేదీని సాయం
కాలము 5-30 గంటలకు 124 ఏకైకప్రక్రియ అరెస్టుచేసి ఆరాత్రి
యంతయు వారిని 2-చౌనుపాలెనున్నదేవులలో నుండి 24 వ తేదీ
ఉదయమునండికొ 7 గంటలకు కాకినాడ తీసుకొని వచ్చిరి.
ఇంటినేవారిని కలెక్టరు కేసుకొనిపోయి సాయంకాలము
5 గంటలకువరకు విధిసావాలలోనే యుంచిరి. పిదపవారిని కలెక్టరు
దవాఖయంటికి తీసుకొనివెళ్లి 8-30 గంటలవరకు అచ్చటనేకని
వెట్టుకొని యుంకిరి. కాకినాడకలెక్టరుగారు గ్రామములో తేజో
పుటచేర వాకిలిపై పాట్లు తపసించినవి. పిదపతిరుగ నిరసావాద
నాతిక ద్వంద్వ వా 3 ని పోలీసు వా రు తీ ను కొ ని
వెళ్లి పోలీసు వా రి కి గ ల 24 గ ం ట ల గ దు థు
రీపోవుటచేర, తిరుగ అన్నపూర్ణయ్య గారినితమ స్వాధీనములో
నుంచుకొని అధికారము పొంది కాకినాడ బౌడపోలీసు స్టేషను
లోఆరాత్రి యుండిరి. 25 వ తేదీ ఉదయమున కలెక్టరు కేసుకి
తిరుగ 11-30 గంటలకు వారిని గొంపోయిరి. అప్పటికి దొర
వారిత్వరము ప్రాప్తిచేను. వసాతాలో నుండగనే వాకిని
అన్నపూర్ణయ్యగారిని యాదిగుర సంభాషణ జరిగెను.

కలెక్టరు:—మీ కేసున తెప్పకొంటారా?

మ: ఆ:—ఏమియు తెప్పకొనను.

కలెక్టరు:—మీరు బామి నిచ్చెదరా?

మ: ఆ:—ఇచ్చెను.

పిదప కేసు విచారణ ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీని జరుగుననియు
అంతవరకు విమోచనలో నుంచవలెననియు కలెక్టరుగారు చెప్పి
వెళ్లిరి. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని విమోచనలో నుంచినది
కాక రామంజ్జెకాపుగారు కాకినాడనుండి వ్రాసిరి.

శ్రీయుత చెరుకువాడ

వేంకట నరసింహంగారు

కవుతరములో స్వాగతము

చేతక కవుతరవాడ వేంకట నరసింహంగారు మొట్ట
మొదట మాగ్రామముననే పట్టుకొనబడి బిరసంవత్సరము కలిసి
శిక్షకు పాల్పడి విడుదల అయినట్లుగా రాజమండ్రి నుండియే
కుటుంబ సభ్యులముగ, కయ్యాకాంగ్రెసుకు వెళ్లి అచ్చటనుండి
ఉత్తరదేశపు పుణ్యక్షేత్రము సేవించుచు ని సరాసరి యీనెల
యంతవరకు తేదీని ఏలూరులో 28వ తేది ఆంధ్ర రాష్ట్ర) కార్య
నిర్వాహక సంఘమువారి మోటింగున ఏలూరునకు విడుదలచేసిరి.
అచ్చట కార్యములలో 2 దినములు పాల్గొని తిన్నగా బంద
కుకు వెళ్లి వారుతెచ్చిన పుణ్య సదీతీర్థ జలమును బందరు

నందు భద్రపరచి 28 వ తేదీ ఉదయమునకు కవుతరము వయ
చేసిరి. వారిని మాగ్రామవాసులు స్టేషన్వలన కలసికొని ఘన
ముగ స్వాగతముఅర్పించి రహదారి వెయ్యిజనముతో గ్రామము
కు తోడ్కొనివచ్చి గ్రామమువలయు ఊరేగింపుచేసిరి.
సాయంకాలము గ్రామమున వెడబహిరంగసభ జరిగెడి. ఆరాత్రి
వాకికి తాల్గూరి కేసుకొనిరావుగారు విడు చేసి భాదీకత్తు
ములచే వారిని గొంపించిరి. తిరిగి ఆరాత్రియే వారు బందరు
విడుదలచేసిరి.

కవుతరములో 2-రి సంఘములలో భాదీకత్తు నిర్వాహ
ము జరుగుచున్నగా జరుగుచున్నది. మాధాదీ వస్త్రాలయముల
పనిని గురించియు గయ్యాకాంగ్రెసు తీర్మానములను గురించియు
కాంతినేర, లిలక్ స్వరాజ్యనిధి వైం అనభవములు మొదలగు
వానిని గురించియు 2 గంటలకాలము నరసింహంగారు గంభీరముగ
ఉపన్యాసము నొసెప్పిరి. పీఠ ఉపన్యాసములన ప్రజలలోగల
ఉత్సాహ మాయునుచుండినది. పిద తిరిగి త్వలోనే కార్య
రంగమున ప్రవేశింపవై యున్నార. పీఠ ఉపన్యాసము చికా
యూరా రోగ్యై క్యర్యములు యుచ్చుగాక.

కానూరి సత్యనారాయణ

శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వర

రావు గారు

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని కడలూరు చెరసాలనుండి

విడుదలచేయ బడుదురు

ఎడతెగని పట్టుకలతో నిరంతర కార్యదీక్షతో గంట
లేని ధైర్యసాహసములతో మన జల్లా స్వరాజ్య సమరములో
మనల నడిపించిన శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులు
గారు ఫిబ్రవరి మూడవతేదీతో కడలూరు చెరసాలనుండి
యేతన తేదీ యదయము తొమ్మిది గంటలకు బెజవాడ
చేరెదరు.

వాకికి తగిన రీతుల స్వాగత సన్మానముల నొసంగుటకు
పురసాల ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. ఆ దినమునకు మన
జల్లా వాసులలో పెక్కుమంది బెజవాడవచ్చి వారికి స్వాగత
మిచ్చుటయును. యాత్రవాదులలో పాల్గొనుటయును, కలెక్టరు
మని వా యభిప్రాయము.

తిరిగి కలెరంగవందు వారి వాయవ్యము క్రింద మనము
విజృంభింపజేసిన తరుణము వచ్చింది. దైవానుగ్రహమున గురాల
మునుప నేనాని మన మధ్యనుండుట మన భాగ్యము. కాజ్ఞా
మన జల్లాలో ముఖావులనుండి ప్రజలు విస్తారముగావచ్చి తగిన
రీతిని స్వాగత మిచ్చుటయునని మహాజనుల గోరుచున్నాను.

రొయ్యూరు అయ్యల రామయ్య

రాజమండ్రి బహిరంగసభ

నాయకుల ఉపన్యాసములు

కాంగ్రెసు ప్రకారము

24 వ తేదీ యదయమునకు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం
శ్రీయుత బులుగు సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి యుచ్చుటకు
వచ్చిరి. సాయంత్రము చౌకులో బహిరంగసభ జరిగెను.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి ఆరెస్టు

ప్రభుమన శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి సభి
నందించుచు నొక తీర్మానమును ప్రోణంకాను కామేశ్వరరావు
గారుపాదించిరి పాఠకోడటి గురుమూర్తిగారును భవిషిపాటి
సత్యనారాయణగారును ఈతీర్మానమును బలపరిచిరి.

“జేశమాకయొక్క దౌర్భాగ్య స్థితిని తొలగించుటకు
యువకులందరును పాఠశాలలను బహిష్కరింపుటకు మహాత్ముడు
చేసిన ఉపదేశానుసారముగ కళాశాలను విడచి కాటామిడిపాటి
మాతృశ్రీ నేటికై కాంగ్రెసు కలెక్షను స్థాపించి విమోచనోత్స
ర్య సాహసములతోడను, సత్యవీరులతోడను తాని నిష్ఠుతనము
ను నిర్వహించుటకు మహాజనప్రభుత్వై
ను నిర్వహించుటకు”

చెరకేసిన శ్రీయుత మద్దూరి
అభినందించుచున్నార.” అను తీర్మాన మేకగ్రీవముగా
గామోదింపబడెను.

అధ్యక్షులగు టంగుటూరి ప్రకాశంగారంతట బులుగు
సాంబమూర్తిగారిని ప్రస్తుత పరిస్థితులను గురించి యుపన్యసించ
కోరిరి.

శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు

నేనుప్రభు ప్రస్తుత పరిస్థితులనుగురించి యుపన్యసించి
నర్తుడనుగాను. కాంగ్రెసువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము
సామ్యుత్పత్తివనూలుచేయుటయు, వాలంటీర్లను జేర్చుటయు మనవిధి
గోదావరి మండలవాసులందరు క్రద్దసహించి ఈమండలవనన
నిశామించిన 40 వేల రూపాయలను 500 మంది వాలంటీర్లను
80 వ:పిల్లలు లోపుగా జరిపర్చవలయును.

అంతకంటె అధికముగా చేయవలసిన బాధ్యతగూడె యీ మం
డలవననకు గలదు. గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు మండల
ముఖ అధికముగా సమకూర్చినగాని అంధదేశముయొక్క వాటా
పూర్తిచేయుట కష్టము. రాబోవు జేశమావహాజనసభ కాకి
నాడలో జరుగును గనుక ఆందు నిమయమై కూడ కాకినాడ
రాజమహేంద్రవరములు సుగము బాధ్యత వహించవలసియుండు
ను. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నెరవేర్చుటయే కాక యీ భార
మును కూడ కాంగ్రెసును దిగ్విజయముగా జరుపుటకుగాను
వహించవలసియున్నది. తురికి రి మెల్లమూరమీరు నున్న చంటి
మామిడాడలో 8-23 తేదీని గోదావరి మండల కాంగ్రెసు
సంఘసభ జరుగునప్పుడు అహింససంఘము నేర్పరచు తీర్మాన
ములు జరుగును. అట్టిది యేర్పడినపెనునే అహింససంఘసభ్యు
లు చేతుకొనబడుదురు, అని సాంబమూర్తిగారు నడినిరి.

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు

పిమ్మట అధ్యక్షులు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునుగూర్చి
యు, ఎట్టి కాంతి నెడ్యమును యెప్పుడు సమకూర్చుటలసిడియు
విస్తూచి చెప్పిరి, యెప్పుడు కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిన రీతిని
25 లక్షల రూపాయలను తిలకునధిక ప్రోగుచేయుటయు, దొం
గలు, ముచ్చులు, దోపిడిగాంధు, త్రాగుబోతులు మున్నగు
వానినిగాక సత్యవ్రతులు కాంతియును ఉద్యమ రత్నము
తెలిసినవారు మర్యాదగల్గినవారు నగునట్టివారిని 50 వేల కాంతి
నైపులను చేర్చుట ను ఏమిలో 30 వ తేదీలోగా జరుగవలెను.
అది జరుగగలదో లేదో ఆలోచించుకొనుడు. కాంగ్రెసులో వా
యకులు భేదాభిప్రాయాలై కార్యక్రమమును నడిపించుటగా
సామాన్యప్రజలు భూస్వాములు వర్తకులు మొదలగువారు
సత్యస్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కానసోల్లంఘము
చేయుటకు యిట్టి సన్మానములు చేయు నిమిత్తము ఈ తీర్మానము
ను ఆమోదించిరి. ఈబాధ్యత వహించి నిర్వహించువని శీక్షప్రణి
పపుడు అది జేయుటయేగా లేదో, ఆతీర్మానము కాకిరము మొద
మాత్రమే యుండవలసినిడియో లేక ఆచరణలోనికి రావలసిన
దియో, సన్మానములను పూర్తిచేసి కర్మకి కానసోల్లంఘమును
క్రమోబు ఒక్కసమయమున చేయుచున్నామని చెప్పితిమి కిక్కి
నవారుకులు ఎడతెగినపట్టికిమహాత్మాగాంధీ గారు కారావాడ
మున నున్నప్పటికి ప్రజలు కార్యకూర్మిరమును మా గాంధీ
మునులై నిచ్చేముల్లుదురో లేదో మీరాలలోచించవలెను.
దౌర్భాగ్యరాహిత్య సహాయనిలకరణ ఉద్యమము చచ్చుచున్నదో
విజృంభించుచున్నదో యని ప్రపంచముంతటను పరీక్షించుచున్న
పుడు ప్రజలు రిచించితిని తాము నిర్వృత్తిచెడలరో లేక. గాంధీ
గారిని మహ్యువారి చేతతాలిగార్లను యింకను వందలకొలది
చేతభక్తులను జియిల్లగా నుంచి మాట్లాడక ఉర్రకుడుతో యో
చింపవలసింది. మూతేగాదు. ఇంక మేము చేయలేము. మాకు

అమ్మతాంజనం షేఫీ, బొంబాయి లేక, మదర

ఆంధ్రపత్రిక

1923 సం॥ రం జనవరి నెల 26-వ తేది

శుక్రవారము

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు అనునటుల సంస్కృతాభివృద్ధిని నిరాకరించుచు పీలువభువు గారు చెసిన ప్రకటనము సామాజ్య శాసనసభలో మొన్నటిదినము ప్రచురింపబడెను. సర్వీసు వేతనాదులగుర్చి విచారణసలుపుట కొక రాయల్ కమిషనును ఏర్పరుప బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి, నిన్నటిదినము ప్రకటించబడెను. పీలు ప్రభువుగారు తమ యుద్యోగకాలమున శాశ్వత ప్రియ పొంద తలపెట్టినటుల దోచుచున్నది. సర్వీసులగుర్చి విచారణజేయుట కొకసంఘమును నెల కొత్తదరని రూటరు తంతివార్త నంపగనే, హిందూ దేశమున ఆశ్చర్యసంభ్రమములు జనించెను. ఈవార్త నిరాధారమని ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రకటించి ఎంత కాలమో గాలేదు. ఇంతత్వరలో సర్ మాల్కాము హెయిలీగారు ప్లేటుకొన్నిలు సభలోను సామాజ్య శాసనసభయందును, ఈ వార్త సరియైనదని ప్రకటించవలసి వచ్చెను. ఉక్కుచట్టమును తొలగింప వీలులేదని, లాయడు జార్జిగారు గంభీరీప న్యాస మొసగినపుడు పలువురు విషాదమును సూచించిరి. ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనము నిచ్చుట హాళికియని భావించిరి. లాయడు జార్జిగారి అర్థమదిగాదనియు, ఇది గాదనియు కొందరు వ్యాఖ్యానము జేయ జొచ్చిరి. కాని, లాయడు జార్జిగారి ఉక్కుచట్టమున కొక్కటే యర్థముగలదని పీలు ప్రభువుగారి చర్యలు తేటపడుచున్నవి. ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయులకు త్వరితముగ నొసగుటకు బదులు, పీలు ప్రభువుగారు క్రొత్తగ యూరపీయను వైద్యోద్యోగులను నియమించిరి. ఇప్పుడు సర్వీసుయద్యోగుల ఆర్థికాదివిషయములను విచారించుటకు ప్రత్యేక విచారణసంఘమును నియమింప నిశ్చయించిరి. సంస్కరణముల విషయమున మొక యడుగయినను ముందుకుజూపుటకు నిరాకరించిరి. ఈ వార్తవలన తమ పక్షమునకు గుండె చెదిరిపోయెనని డాక్టరు గవరుగారు శాసనసభలో నుడివిరి. నేషనల్ పక్షము తరపున జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారును ఇటులనే బలికిరి. ఈవిషయమై చర్చించుటకు వెంటనే యవకాశ మియవలెనని గవరుగారు కోరిరి.

ఈ కమిషను ఖర్చు నెవరుభరించెదరని రంగా చార్యులుగారు ప్రశ్నించిరి. మొత్తముమీద శాసన సభ్యుల కీవార్త భయవిభ్రమకారణ మయ్యె ననుటకు సందియములేదు. సహకార వాదులను ఆశాభంగము లొకటివెంట, వేరొకటి ఎదుర్కొనుచున్నవి. పీలుప్రభువుగారిని, ప్రస్తుత బ్రిటిషు ప్రభుత్వముపారిని ఒకవిధముగ నభినందింపవచ్చును. వారు లేనిపోని యాశలను గలిగించుటలేదు. నైక ఒకసంగతిజెప్పి లోననొక సంగతినుంచుకొనుట లేదు. మితవాదల ఆశలను నిరాశ పాలించుచున్నారు. స్వపరిపాలనాభివృద్ధి గూర్చి గాని, భారతీయుల కున్నతోద్యోగములగుర్చి గాని కలవరించుట పాడిగాదని, వీరిచర్యవలన స్పష్టమగుచున్నది. పాపము, సర్వీసులవారికింకను వేతనములు

చాలవట. సంస్కరణములకు పీమ్మట వేతనము లభింపేమి, అల్ల వెన్నులలోనేమి, పెన్నులలోనేమి, విశేషాభివృద్ధిని గావించినను, ఇంకను ఇవి చాలవని మొరలిడుచున్నారు. ఈయద్యోగుల కష్టములగుర్చి మాంటాగూగారు సైతము కండ్లనీరు గార్చుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు అయిదు సంవత్సరముల నుండియు వరుసగ ధననష్టము సంభవించుచున్నది. రాష్ట్రములకోశము వట్టిదయినది. దేశముపై దుర్భరమగు పన్నులు విధింపబడుచున్నవి. ఖర్చును తగ్గించుటెటులనని విచారించుటకు, ఇంచితేపు విచారణసంఘ మేర్పడి రిపోర్టును తయారుజేయుచున్నది. కాని ఇందువలన లాభమేమి? వేరొక వంక రాయల్ కమిషనువారుగూడి సర్వీసుయద్యోగుల వేతనములను హెచ్చించుటెట్లునని విచారించెదరుగద. మిలిటరీ ఖర్చు ఏమాత్రము తగ్గునూచనలు గనపించుటలేదు. మితవాదలు ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబించుటకు, ఇంకను ఎన్నియవ మానములకు లోనుగావలయునో తెలియకున్నది. వీరు ఎప్పటికప్పుడు గుండెచెదలెటుల జూచుచుండురే గాని, శాసనసభలవిడిచి వెలుపలకురారు. సహకారపద్ధతిని విడనాడరు. సంస్కరణములవలన నష్టము దప్పు లాభము లేదని సపష్టమగుచున్నది. సంస్కరణములకు పూర్వమున కన్న ప్రస్తుతస్థితి యధ్వాన్నముగ నున్నదని తేటతెల్లమగుచున్నది. స్వపరిపాలనాభివృద్ధి నున్న యయినను, ధనభారము దుర్భరమయినది. తేషగిరి అయ్యరుగారు సూచించినటుల, వెంటనే సంస్కరణములందు మార్పుగలుగనిచో, అవినగు జాల్పాలగును. సర్వీసుల గూర్చి విచారణజేయుటకు ప్రత్యేకసంఘమును నియమింప గూడదని, తేషగిరి అయ్యరుగారేమి, డాక్టరు సప్రూగారేమి, ఇండియముగ దెలిపియుండిరి. ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు సైంయితము వలదనినవి. పీలు ప్రభువుగారు ఘాత్రము, ఈసలహాల నన్నిటిని మూలద్రోసిరి. ఖాడిపుడు స్వపరిపాలనము సంగతిపట్టలేదు. ప్రజతెట్టి బాధలకు లోనగుచున్నను, వారికి చీమకుట్టి నటులేదు. ఎందరు ఆర్థికబాధల ననుభవించుచున్నను, ఎందరు దేశభక్తులు కారాగృహబాధలకు లోనగుచున్నను, భారతీయశయము లెటుల తృణీకరింపబడుచున్నన, అధినివేశరాజ్య భారతీయులెట్టి కడగండ్ల పాలగుచున్నను, సివిలుసర్వీసు మొదలగు సర్వీసులలో తేజన యద్యోగులు బాగుపడినయెడల, వారికి చాలును. హిందూదేశమంతయు ఒక ఎత్తు. ఉక్కుచట్ట మొక ఎత్తు. దేనిని కదలించినను కదలింపక బోయినను, ఉక్కుచట్టమును మాత్రము కదలించవీలులేదు. దీనిపై సంస్కరణ సాధచును నిర్మింపవలయును. పీలు ప్రభువుగారి దృష్టిపథమేదియో వెల్లడియినది. ఇట్టి స్థితిలో ప్రస్తుతసంస్కరణముల నింకను పట్టుకొని ప్రాకులాడుట వర్ధకార్యమని వేరుగదెలుప నక్కరలేదు. సహాయనిరాకరణము తప్ప, ప్రస్తుతస్థితిలో మరియొక ముక్తిమార్గము లేదని వెల్లడియగుచున్నది. వేరు నిదర్శనములతో నికమీద బనిలేదు.

జర్జునుల సహాయనిరాకరణము

జర్జును ప్రాన్సు పోరాటము ముదురుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. ఫ్రెంచివారు నిరాశ జెందుచున్నటుల వార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కార్మికులు పనిజేయుటలేదు. పూటకూళ్ళలో, ఫ్రెంచివారికి తిండి దొరుకుటలేదు. రైల్వేపనివారల సమ్మె లధిక భుగుచున్నవి. ఇప్పటికి ఒకబాగుబండియయినను, ప్రాన్సునకు జేరలేదని, జర్జును అధికారులు వెల్లడిజేయుచున్నారు. తెలిఫోను తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులలో,

జర్జునుపనివారలు సమ్మెకట్టుటచే వారిస్థానమందున ఫ్రెంచి ఇంజనీరులుచేరి పనిజేయుచున్నారు. బ్యాంకులు ఫ్రెంచివారల కుపయోగపడకున్నవి. ప్రసిద్ధి కెక్కిన బాగుగనుల యజమానులను ఫ్రెంచివారు అరెస్టు జేసి, మార్షలులా క్రింద విచారించి, ఎక్కుడుపన్నులను వారిపై విధించిరి. అందుమీద జర్జునుప్రజలు ఆగ్రహపూరితులై కేకలిడసాగిరి. ఫ్రెంచివారు తలపెట్టిన ప్రయోజనము సాగక పోయెను. వారింకను ఎక్కుడు కఠినచర్యలకు దలపెట్టిరి. యూరుభాగమును, నిన్నటినుండియు జర్జునీ నుండి వేరుజేసిరి. ఈ భాగమునకు మిగిలినదేశము నకును ఏవిధమగు సంబంధములేకుండ నుండు నటుల వీరు ఏర్పాటుజేయుచున్నారు. దీనిపై ఫ్రెంచి గవర్నరు జనరలును నియమింతురట. ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును స్థాపించి, ప్రత్యేక పరిపాలనమును కొనసాగించెదరు. పబ్లికుసర్వీసులనన్నిటిని, ఫ్రెంచి వారును జెలియనలును వశపరచికొందురు. ఇందు వలన నెక్కుడులాభ ముండునో లేదో చూడవలయును. జర్జునుప్రజలనిశ్చయము తగ్గుటకుమారు ఇంకను హెచ్చిన, గుగుల పశ్చాత్తాప పడవలసియుండును. ఇందువలన గనులపనిచురు సాగునని దోచడు. ఫ్రెంచి ఇంజనీరుల యుత్తరువుల గాంచి, జర్జునులు నవ్వుచున్నారనియు, జర్జును మానేజరులు అడిగిన బదులుజెప్పరనియు జర్జును ఉద్యోగు లందరును ఏడి యడిగినను తమకేమియు తెలియదని పలికెదరనియు, డెయిలీ మెయిలు విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. ఇటలీమంత్రియగు ముసులోనిగారు, తామెటుల నయినను సమాధానమునకు బ్రయత్నించెదమని, దెలిపిరి. ఇంగ్లీషువారింకను తలస్థముగనున్నారు. యూరుభాగమును ఫ్రెంచివారు ప్రత్యేకముగ పరిపాలించుటకు మొదలిడి, మెల్లమెల్లగ రైనునది వరకుగల భూమిని వశపరుచుకొనుచో, లాయడు జార్జిగారుచెప్పిన జోస్యము సఫలమగును. ఫ్రెంచి వారి యుద్దేశము ఫలించును. కాని ఇట్టి యము చిరకాలము నిలువజాలదు. ప్రపంచ శాంతి కిది తోడ్పడజాలదు. జర్జును లిడివరకు తమ దురాశవలన ప్రపంచ సానుభూతిని కోల్పోయి, సంగ్రామమున పరాజితులయిరి. ఫ్రెంచివారి దురాశసైతము, ప్రపంచ సానుభూతిని వారియెడ దొలగజేసిన నాశ్చర్యముండదు. ఇటలీ వారి ప్రోద్బలమువలన, ఫ్రెంచివారు ఇకనయినను సామ్యపద్ధతుల నవలంబించి, వివేకముతో మెలగెదరో లేదో త్వరలో తెలియగలదు.

కర్జును ప్రభువుగారి జబర్దస్తీ

తురుష్కులపై ఎప్పటికప్పుడు కర్జును గారు జబర్దస్తీ జేయుచున్నటుల, వార్తలబట్టి గ్రహించును. తమయెదుట శరణుజొచ్చిన వారియెడ ప్రవర్తించినరీతిని, కర్జునుప్రభువు తురుష్కులపట్ల ప్రవర్తించుచున్నటుల దోచును. ఎప్పటికప్పుడు అంత్యసందేశము నెసగుచుండును. గ్రీసుతో జరిగి పోరాటములో ఇటీవలనే జయముగాంచిన తురుష్కులయెడ ఇటుల ప్రవర్తించుటలో, కర్జును ప్రభువు వివేకము గనబడుటలేదు. కర్జును ప్రభువు లాసానీగరమునం దుచ్చరించెడి వాక్యములు, మహమ్మదీయ ప్రపంచము నందంతటను ప్రతిధ్వనించు నను సంగతిని వారు గ్రహించుచున్నటుల దోచదు. తురుష్కులపై ప్రపంచ సానుభూతి తొలగిపోవునని, కర్జునుప్రభువు జెదిరించెను. కాని, కర్జును ప్రభువు గారి వాక్యముల వలన, ఇంగ్లండు గౌరవము తీగించునను సంగతిని వీరు గుర్తించుటలేదు. మోసుల్ ప్రదేశము నెటులనయినను తమక్రింద నుంచుకొనుటకు బ్రిటిషువారి

సామ్రాజ్య శాసనసభ

24, 25 తేదీల చర్య

రాయల్ కమిషన్ నియోజింప నిర్దేశించబడినది

సభ్యుల పై పిడుగు పడినట్టె నది

144 సెక్షన్లపై చర్య

రంగారాజుగారి నవరణల పరంపర వృథాయగుట

చమురుపోకడయే కాని విడ్డబ్రదుకలేదన్నట్లుండుట

శాసనసభలందు హాయిలిగా రీక్షకటన గావించిరి. భారతదేశమున నున్నతోద్యోగముల విషయమై విచారించుటకు రాయల్ కమిషన్ నియోజించుటకు సారంభముని ప్రభుత్వమువారు నిర్దేశించిరి. కమిషన్ వారివిధాన మింకను తెలుపబడలేదు గాని, విశాలసాదర భావముల వారు విచారణనల్పదినా తెలియుచున్నది. పరిపాలనాసామ్రాజ్యము చెడకుండునట్లుగను, పరిపాలనము అనుభవజ్ఞులగు భారతీయుల వశము చేయవలయు నను సూత్రములను గుర్తించియు, సంస్కరణశాసనము నమలుజరుపుటలో యనుభవమును గుర్తించియు, అర్థికాధికారములను దున్నతోద్యోగుల నుత్తముల నియోజించు ముందవిధానములను ఉత్తములగు నైకోపీయుల భారతీయులను నియమించు పద్ధతులను కమిషన్ వారు నిర్ణయింతురు.

24 వ తేదీ నాటిచర్య

మంత్రిగారి లేఖ

నేటిదిన మంతయు అధికారతీర్మానములపై చర్య జరుపుటయందే గడపబడెను. నిన్నటికింటే కొంతమంది సభ్యులెక్కువగా నచ్చియుండును. భారత సంస్కరణ శాసనముపట్ల సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు రసగరించునట్లు విధానము విషయమై మంత్రిగారు వ్రాసిన లేఖను సభ్యులకు హాయిలీగారు సమర్పించిరి.

భారత శాసనముపట్ల సార్వభౌమ నిప్రభుత్వమువారు (తాము బహుళులైన కర్మధర్మిలోపుగా) యిట్టిముకాలమున నేలాటి విచారణయు జరుప నిష్పదతేదని

అందు తెలుపబడెనట్లు.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్న లేమియును విశేషముగ నడువజలేదు. నిక్కలు నాలుగుకారాకలు అమలులో లేవను వదంతులు ప్రబలింపజనెడి బహుళంలో వర్తకులు వాటిని చలామణి చేయించుట తేదని మిత్రగారు అడిగిరి. ఇందులకు బేకాటుగారు జవాబిచ్చుచు: అనాదములు చలామణిలో నున్నవనియు, ఈ విషయము బహిరంగపరచు ప్రకటనలు గాడల కతికింపుడని అధికారస్థులకు ప్రభుత్వమువారు తెలియుండదనియు తెల్పిరి.

కార్మికనష్టపరిహారముల బిల్లు

కార్మిక నష్టపరిహారముల బిల్లు విషయము విచారించుటకు నియోజింపబడిన సెలెక్ట్ కమిటీవారి నూచనల సభ్యులకు ఇప్పుగారు సమర్పించుకొనిరి. నివేదిక నేకాభిప్రాయముల ముగియ, రంగారాజుగారు, నియోగీగారు, నర్ ఆర్త్రుప్రముగారు, బోషీగారు, రాజా అలీగారును అల్పసంఖ్యాకుల యభిప్రాయనూచిక నొందువానిరి.

(కమిటీవారి నివేదికాసంగ్రహము నుండు ప్రకటింపబడును.)

ఉన్నతోద్యోగములు

ఉన్నతోద్యోగములకు కేవల సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము మీద గాక యోగ్యతలపై నాధారపడి అధికారాల నియోజింపవలయును. అను తీర్మానము బయంతి రామయ్యపంతు అపహరింపవలసి యుండెను. కాని పీఠపరిపాలించుకొనిరి.

సివిలు సర్వీసు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

సివిలు సర్వీసునకు రికూలు శాశ్వతవారలకు ఆంగ్లదేశమునందును, భారతీయ దేశమునందును నొకటూ పోతులు నుండునట్లుండు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమున కనుకూలమగునట్లు విధానమును మార్పుజేయవలెను.

తీర్మానము కలలో గడ్డిగా రుపపాదించును నిట్లు ప్రకటించిరి:—సివిలు సర్వీసుయొక్క బలము తగ్గించ నాయుత్తే కమిషన్ వారిని క్రమేణ తొలగించవలయు ననునది సుదీర్ఘమై యున్న సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేకున్నందున

మేదో యొకసంఘమువారే సర్వీసునంతయు నాక్రమించును. గిర్దాలలో ఆ రికూలుగారు:—వివిధభాషలు, వివిధ మతములను తగినంతమ దిని సివిలు సర్వీసునకు తీసికొనవలయును. అనుసంకలనే నుపపాదించెదను.

ఈ సమావేశమున నిర్దిష్టాంశాలు సూచనగాకుండి నేడే సభకు వచ్చిన డాక్టరు గౌత్ గారిట్లు ప్రకటించిరి:—నేను తీర్మానమును, సవరణ తెంటి నెదిరింపవచ్చితిని. కేవలము సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రమునగాక యోగ్యతలపైనే నియోజనములు ఆధారపడియుండవలయును. సవరణ తీర్మానమున కన్న నెక్కువ ప్రమాదకరంబని నా యభిప్రాయము.

అమోఘతీయము:—భావిభారతీయ ప్రభుత్వము ఒక్కసంఘమువారి స్వత్వముగాక సర్వసంఘస్వత్వముగా నుండవలయును. అందున అన్ని సంఘముల వారి చిహ్నానము నాక్రమించుటకు ప్రాతినిధ్యము ప్రత్యేకింపబడవలయును.

బోషీగారు:—బహిరంగమున జాతులను యితర సంఘమువారును తమకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుకొనట కంటే అందులకర్తయు నుండుటపై విద్యుత్ అపింపువని గోరట వలదిని ఈ కర్మధర్మిగారును, జంనావాన్ డ్వారకవాన్ గారును దీనికీర్త్యుతీరేకముగ మాటలాడిరి. అపుడు అగర్వాలాగారి సవరణ నోటుకు పెట్టగా నోడిపోయెను. తరువాత కాపానీగారి సవరణ నుపపాదించిరి:—“వివిధప్రాంతీయము లందున్న వివిధతలనాలలో సర్వముగవారికి తగినయనకాక మిచ్చులాగున” సవరణ నుపపాదించెదను

యమిక్ భాగ్ గారు:—సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునగా మన్న నిరతనంది కాననసభలకు మహమ్మదీయప్రతినిధులు నియోజింపబడి యుండెను. కేవలము పరిక్షయం దుత్తర లైసంత మాత్రమున తరుల గాంధీయు లేదను. ఒకదేశమున వివిధ తెగలను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండెయి తీరవలయును.

శ్రీరంగారాజుగారు:—ఇది మహాప్రమాదకరంబగు తీర్మానము. ప్రభుత్వము హాయిలి, ఇప్పుడంటి మేధావులతోనూడ : రిక్షకు మహిమ మార్పిడివలయును. ప్రాంతీయులు అల్పసంఖ్యాకులేయెను, వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని నేరండులకేకోమయండుటలేదు గడ్డిగారి తీర్మాన ముపపాదించుచుండుటచూడ నచ్చెడవు జనించెడి. అతని సంఘమువారు అర్హులగు సంఖ్యకన్న నెక్కువయంది సివిలు సర్వీసులో నున్నారు.

భయమాన్ గారి:—ఈ తీర్మానమున కనకూముగ నే మాటలాడెద. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యములన గాకున్న తెలఁబడి నొందజాలవు. ఇంత యధార్థవ్యభిప్రాయ వాణిశ్యస్వాతి:త్రియన కేల యొప్పుకొనిరి. గాంధీ దానుగాలకుకూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును సమర్థించిరి.

మాల్యాయ హాయిలీగారు:—ఈ చర్య చనుయండినపు డీది నాకు సంబంధించింది కాదు కను: పాల్గొనవలయునా నూడగా యిది యునుమానించితిని. కాని తొలగింపబడి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రతిపాటుముగ నే యున్నాడు. 1888, 1885, 1904 సంవత్సరములందీ సివిలు సర్వీసువిధాన

విషయములు చర్యకు వచ్చినపు డీవిషయము చర్యకు వచ్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాటుముగ నేయుండిరి. ఇప్పుడు నూటికి 67 మంది సివిలు సర్వీసులు పరిక్షయం దుత్తర లైసంతవారిలో నుండియె నియోజింపబడుదురు. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కలసికాఖలుం దింతకుముందు ప్రభుత్వమువారే యొసంగిరి. సివిలు సర్వీసునకు రూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి నిష్పదలేదు ఒక రాష్ట్రమువారే ఒకతె: వారే సివిలు సర్వీసుద్యోగముల నిన్నిటి నాక్రమించడంక మేము చేయగలమని వాదనము చేసెదను. ప్రభుత్వమువారి కుత్తములగు మేధావులు గావలయును. గాని నేరుగ దు. భారతభూమి నిక్కువముగ నెక్కువ బాధ్యతలు కలసంస్కరణముల కర్తరి గలిగియుండిన నిప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య కలనాము లంతరింపవలయును. ఇప్పుడున్న విధానమే యుత్తము మైనదని నేను నమ్మెదను.

గడ్డిగారు కాపానీగారి సవరణ కంకరించెనమని చెప్పిరి. గాని కాపానీగారు హాయిలీగారి సమాధానము విసర తరువాత సవరణ నుపపాదించు కొంటిమని తెల్పిరి. గడ్డిగారి తీర్మాన మెటువలె బెట్టగా నోడిపోయెను.

భారతీయవిద్యార్థులకు సహాయ వేతనములు

రీ సంవత్సరముల పర్యంతము 25 విద్యార్థులకు నెలకు 4000 రూపాయల ప్రకారము సహాయవేతనము లిచ్చి పరిశోధన నుండుటకు పరదేశమునకు వారిని పంపి భారతీయుల పరిశోధనాభివృద్ధికి సహాయపడవలయును. ఈ తీర్మానము వేంకటపతి రాజుగారుపపాదించిరి. విద్యార్థిభాషామంత్రిగారు చాట్టగారు వానినిగూర్చి యిట్లు ప్రసంగించిరి:—ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము యొక్క విలువ బాగుగ గ్రహింపవలెను. పరిశోధనాభివృద్ధిదేశమునకు చాల సభివృద్ధిదా యక మై. అయిన పాదేశములందు ప్రజలియ్య భర్తములకలననే నివార్థము పోషింపబడుచున్నార గాని, ప్రభుత్వమువారు సహాయకనముల నిచ్చుటలేక. ప్రభుత్వమువారి కీ విధానాద్యములు వచ్చినను విధానముమాలియు నచ్చలేదు. అయినను ధనము విరివిగ వాచేతులలో నున్నయపుడు యిందువిషయమై వ్యయపఱపవ వెనకంజవేయరు.

సర్వాభికారిగారి తీర్మానమునకు ననుకూలముగ మాటలాడిన తరువాత నోటు తీర్మానము బెట్టడంగా స్వజవాంగీకార మయ్యెను.

తరువాత లక్ష్మీపనాథుగారు కాననసభ్యులకు ప్రభుత్వోద్యోగులందరు అడిగినవిషయముల నెల్ల మంచనలేక తెలియజేయవలయునని యుపపాదించగా హాయిలీగారి తీర్మానము ఆచరణమున ససాధ్యంబని తెల్పిరి. అపుడు సింహగారు తీర్మానముపసంహరించుకొనిరి.

సైనికోద్యోగములు కింగ్సుకమిషన్

యమిక్ భాగ్ గారి తీర్మాన ముపపాదించిరి:—భారతీయ సైనిక కలలుండు భారతీయోద్యోగులనిండుదాక భారతీయులనే నియమించుటకు సార్వభౌముని యజ్ఞ కొనుటకు వైసాయిగారికి సభవారు నూదించిరి.

ఈ తీర్మాన ముపపాదించుటకు ముందు బ్రిటిషుయుద్యోగులు భారతదేశమునకు చేసినమేలును మరచుటలేదు ఇతరదేశీయులకలనే భారతీయులకుకూడ వైస్యమున నున్నతోద్యోగము నందవలయుననుటయే నాకోరిక వైస్యమంతయు భారతీయమయము కావలయునని 32 సంవత్సరముల కాలముపట్టున. తరువాత హాయిలీగారు ప్రభుత్వమువారి కక్షమున కొంత ముచ్చటించిరి. తరువాత సభ లేవబడకాడబడెను.

25 వ తేదీనాటి చర్య

క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడ్డు

నేటిదినము మరల క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్డుపై చర్య ప్రారంభమైనది. ప్రేక్షకుల స్థలముల నేడెవ్వరునులేరు. అపుడు హాయిలీగారు లేచి చర్య యావలసినదనియు ఈవారమంతయు ప్రతియొకమతి బిల్లువైనను ఖిజముల బిల్లువైనను స్టీము బాయిలర్ల బిల్లువైనను చర్య ప్రారంభించబడును. అని తెల్పిరి.

ఇదిను కొన్ని విషయములపై చర్య జరిగినతరువాత ముఖ్యం హాయిలీగారు మధ్యరచ్చి రాయల్ కమిషన్ విషయమై సార్వభౌమునియజ్ఞ సభ్యుల కరిగించెను. (హాయిలీగారి ప్రకటనవైన జూచేడి) రంగారాజుగారు హాయిలీగారి ప్రకటనకు, తియు నిది “కమిషన్ మధ్యమును భరించెడివా రెవరు?” అని ప్రశ్నించిరి.

హాయిలీగారు:—మర్యాదకుగాను మాత్రమే యీ ప్రకటనకు సభ్యుల కరిగించితిని. కనుక సాధారణరీతిని దీనిపై చర్య జరుగవలసినదే.

డాక్టరు గౌత్ గారు:—ఈ కడంతి పిడుగుకలె: నూపై బడినది. కమిషన్ నియోజింపిన విషయమై చర్చించుటకు త్వరగా ననకాక మిచ్చుటకు సభ యితరచర్య నావలసినది.

హైదరాబాద్ నగర పంచాయతీ	1 నవంబరు 1982
హైదరాబాద్ నగర పంచాయతీ	1 నవంబరు 1982
హైదరాబాద్ నగర పంచాయతీ	1 నవంబరు 1982
హైదరాబాద్ నగర పంచాయతీ	1 నవంబరు 1982

వంకను, తురుష్కు లొకవంకను ప్రయత్నించుచున్నారు. మోసూల్ నందలి నూనెగన్నులలో, ఇతర యూరపియను దేశములకు గూడ కొన్ని పౌకర్యముల నుసగినచో, వారికి చాలును. అందుచే, ఫ్రెంచి, అమెరికను ప్రతినిధులు కర్జను ప్రభువుతో జేరి వల్లెయనుటలో వింతలేదు. నవ్వపడువారు తురుష్కులు. మోసూలు ఎవ్వరి పరిపాలనముక్రింద నుండవలయునో కనుగొనవలెనని, అక్కడి ప్రజలయభిప్రాయమును విచారించుటయే ముఖ్యము. ఇంతకన్నను క్రమమగు పరీక్ష వేరొకటుండబోదు. తురుష్కు లీ పరీక్షను సూచించిరి. కర్జను ప్రభువుగా రంగీకరింపరయిరి. ఇందుకు మారుగ నానారాష్ట్రసంఘమున కీవిషయమును విడిచిపెట్టవలయునని కోరిరి. నానారాష్ట్ర సంఘము నిగుపయోగమయిన సంస్థయగుచున్నది. దీని నిర్ణయముల నెవ్వరును పాటించక, ఎవోయిచ్చువచ్చిన రీతినివారు ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈసంఘమునందు పెక్కు దేశములకింకను స్థానములేదు. అమెరికా, రుష్యా, మొదలగు దేశముల వియ్యములు చేరలేదు.

అకు ప్రాతినిధ్యమల్పము. తుర్కీకింకను ప్రవళము గలుగలేదు. ఉన్నవారందరును క్రైస్తవజాతులే. ఇట్టివారి చేతులలో తుర్కీకి న్యాయము జరుగగలదా? కర్జను ప్రభువుగారి సూచనను తుర్కీ నిరాకరించుటయందు వింత ఏమిగలదు? తుర్కీ-చర్యవలన, కలుగబోయెడి దుస్థితి కంటకును ఇస్లాత్ పాషాగారే బాధ్యతను వహింపవలయునని కర్జను ప్రభువుగారు పలికిరి. కర్జను ప్రభువుగారి ప్రవర్తనము మూలమున, తుర్కీ-సమస్య ఇప్పుడయినను పరిష్కారము గానిచో, మహమ్మదీయ ప్రపంచము తమవై బాధ్యతనంతను మోపునని, కర్జనుగా రింకను గ్రహింపకుండుట శోచనీయము.

రాలిన్నను ప్రభువుగారి భయము

భారత సైన్యాధిపుడగు రాలిన్నను ప్రభువుగారు, సైన్యములో భారతీయోద్యోగులను నియమించు విషయమునుగూర్చి సామాజ్యశాసనసభలో ముచ్చటించుచు, తమకుగల భయమును వ్యక్తపరచిరి. భారతీయ సైన్యము రణరంగములో నత్యధికతపరాక్రమము జూపిన సంగతి నిజమయినను, అందుకు బ్రిటిషు ఆఫీసరులే ముఖ్యకారణభూతులని వీరు సూచించిరి. అట్టి ఆఫీసరులను తొలగించుట వీరి కెంతయు కష్టముగ తోచుచున్నది. దేశములో పలగాని వెలుపలగాని ఉపద్రవమేమియు లేనపుడుగాని, ఇక్కార్యమునకు గడంగ వీలులేదని వీరి యుద్దేశము. ఇట్టియుపద్రవములు లేనిసమయమునందునా? ఎప్పుడును ఏదీయో యుపద్రవము అధికారులకు గనపించుచుండుటయు, సైన్యవ్యయ మధికమగుటయు గన్పట్టుచు నేయున్నది. అట్టి శుభస్థితి చేకూరువరకు, భారతీయోద్యోగుల నియామకము అగిపోవలయుననుట విపరీతము. సైకోద్యోగులకు తగిన విద్యయిచ్చిన గాని వారందుకు బసికీరారనియు, విద్యాధికులగుటయుద్యోగులను నియమించుట సామాన్యమగు పనిగాదనియు, భారతీయోద్యోగుల యోగ్యతను శాంతిసమయమున పరీక్షించిన చాలదనియు, ఏదియయినను యొకయుద్ధము తలస్థించినపుడు పరీక్షింపవలయుననియు, రాలిన్నను ప్రభువుగారు సూచించిరి. మరియొక యుద్ధమేతెంచువరకు వేచియుండి, ఆపిమ్మట ఇందుకు బూనవలయుననుట మిగులవోద్యము. ఇప్పుడప్పుడే సైనికోద్యోగములను భారతీయులచే నింపరాదనుటకు, వీరు సర్ పి. యన్. శివస్వామి అయ్యరుగారిని ఆధారము జేసికొనుచున్నారు. వీరు తుట్టతుడకచ్చిన సలహాయిది "అతి

త్యక్తితముగ పరుగిడవలదు. నడుచుటకు ముందు పరుగిడ ప్రయత్నింపవలదు. ఇటుల గావించునెడల తప్పుక ముందుకు పడెదరు." హైందవ సైన్యమున నెప్పుడి నెప్పుడిగ, క్రమాంతరముల బట్టి యభివృద్ధి జరుగవలెనని వీరు సలహా నిచ్చిరి. హిందూ దేశమును శిశువు "శాశ్వతశిశువు"గ నుండును. తనంతటతాను నడుచుటకు శక్తి ఎప్పుడును కలుగదు. ఎప్పుడును ఒకరుచేయి యందించి నడిపించుచునే యుండవలెను. రాలిన్నను ప్రభువుగారి సిద్ధాంతము క్రొత్తదిగాదు. అధికారవర్గము చిరకాలము నుండియు బోధించుచున్న కీషయమే.

మంత్రుల రాజీనామా

నిన్నటిదినము, మద్రాసు ప్రేక్షుసంఘము వారి విందు సందర్భమున, మద్రాసు గవర్నరుగ విల్లింగుడను ప్రభువుగారు ముచ్చటించుచు, ప్రసంగవశమున మద్రాసు పైబడిన ధనభారమును వివరించిరి. ఇది చాలయన్యాయమని దెలుపుచు, దీనిని తమ తమ యసమర్థతని ప్రబలముగ దెలిపిన మంత్రులను, సర్ త్యాగరాయచెట్టిగారిని, మదరాసు మెయిలు పత్రికను అభినందించిరి. కాని, వీరి యసమర్థతయంతయు విఫలమగుటచే మద్రాసు మంత్రులు రాజీనామానిచ్చుటయే ఫలప్రదమగు మార్గమని దెలిపిన మెయిలుపత్రికతో మాత్రము గవర్నరుగా రేకభవింప జాలరయిరి. మంత్రులీ సందర్భమున రాజీనామా నిచ్చినచో, తమకు చాలకష్టముగ నుండెడిదని పలికిరి. గవర్నరుగారు తమయంద జేరినందులకు, మంత్రుల దిగులు దీరవచ్చును. ఎవరెంత సమర్థించినను, త్యాగసన్నిధులు గాని వారి ఆందోళనము నిష్ఫలమని, మద్రాసుమంత్రుల చర్యతెలుపకనే తెలుపుచున్నది. ఒకరినొకరి నభినందించుకొనుటవలన కలుగబోయెడి లాభమేదియులేదు. బెంగాలు మంత్రులిట్టిసంసిద్ధితను జూపినందుచే జయము గాంచి రనియు, మద్రాసు మంత్రులందుకు సిద్ధపడక పోవుటచే అపజయము బడసిరనియు, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక దెలిపినవిషయమును గవర్నరుగా రంగీకరించుటలేదు. ఇందుకు వీరు వేరొక కారణము దెలుపుచున్నారు. బొంబాయిలో, బెంగాలులో, తమకు కావలసినముణము దొరకునని, ప్రభుత్వము వారు ఆరాజధానులపై నభిమానము జూపెదరట. మద్రాసులో పట్టిఅపకాశములు లేకుండుటచే, వారు దానిపై శీతకన్నువై చెదరట. ఈసంగతి ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి గౌరవప్రదముగాదు. కాని, రాజ్యతంత్రజ్ఞుల రహస్యములు, రాజ్యతంత్రజ్ఞులకే దెలియును గద. గవర్నరుగారి ప్రసంగమువలన, ఈ రాజధానిగౌరవము ఇనుమడించునని తోచదు.

స్టేటుకౌన్సిలు సభ : పబ్లికు సర్వీసులు

సర్వీసుల గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కిని, ఇండియా మంత్రులకిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను బ్రచురింపవలసినదని ప్రొఫెసరు కలేగారు స్టేటుకౌన్సిలు సభలో నుపపాదించిన తీర్మానము, నిరాకరింపబడినటుల, శీతంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈచర్యలో శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గూడ పాల్గొనిరి. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రచురించిన మాత్రమున లాభమేమి? జరుగవలసినపని జరిగినది. సర్వీసు పరిస్థితులను నియమించుటకు రాయల్ కమిషను నియమింపబడినది. ఇట్టి కమిషనుల వలన లాభముండునని, ఇండియా ప్రభుత్వము పక్షమున హాయిలీగారు పలికిరి. ఇందు వింతలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమొక సబార్డినేటు కాఖయని కర్జను ప్రభువుగారు వెనుక పెల్లడి జేసియుండలేదా?

స్థానికవార్తలు

మెసూరు శారదానాటకసమాజము

విష్ణులిల ప్రహ్లాదనాటకములు
ఈ నెల 27 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు రాజులుగియేటలో విష్ణులిల నాటకమును 28 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రహ్లాదనాటకమును ప్రదర్శింపబడును.

మదరాసు శాసనసభ :— సర్ గార్డను ప్రేక్షకు గారు తాజీనామాకొనినందున వారిస్థానమునకు రక్షసంఘము వారిచే పి. జే. రీడిగారు నియోజకవర్గము మరెవరను నియోజకవర్గమునకు రీడిగారి పేరు జనవరి 29 వ తేదీలోపల ప్రకటించబడును.

నందలూరు క్రైస్తవ లైస్సువర్క్సు కాలేజరు

ఈ కాలేజీవారి క్యాండెలిలను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. క్యాండెలిలను పెద్దపెజ్జతో పెద్ద యక్షురములతోను ఆంకెలతోను చాల బాగుగానున్నది. వలయునారు నందలూరు కడపజిల్లా ఆని వ్రాయవలెను.

శ్రీపుండలీక వరదసభ :— చెన్నపురి గోవిందస్వామిని పి 62 వ నెంబరు వుమ్మడి రామయ్యచెట్టి గారు స్వామిచెట్టిఅందు కంపెనీవారి కార్యాలయమునందు, కీర్తిశేఖరులను పండిత టి. అత్తుజాత్యులవారి కిష్టులను బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణచార్యులవారివలన యా నెల 28 వ తేదీ ఆదివారం రాత్రి 9 గంటలకు రామాజాన కథానియందులి "ప్రహ్లాద బంధమోచనం" శ్లోకము వారికథాకాలక్షేపము జరుగ బడును. భక్తమరులందరును విచ్చేయి పాల్గొనుట.

ఆంధ్రభాషాభిరంజనసంఘము - క్రైస్తవకళాశాల

పై సంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము జనవరినెల 30 వ తేదీ మంగళవారము 4 గంటల 30 నిమిషములకు ప్రారంభమగును. ఆనందర్పణున వక్రత్వపరీక్ష యొకటి జరుగబడును. ఇదివఱకు జరిగిన వ్యాసపరీక్షయందును, కద్యపరీక్షయందును నెమ్మక గుణములనందిన సభ్యులకును, వక్రత్వపరీక్షయందు ముగ్గుర గుణములనందు సభ్యులకును బహుమానము లిచ్చబడును. ఆంధ్రప్రతిభాధిపతులగు బ్ర. శ్రీ. కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావువంటులుగారు దీయతో సగ్రాసాధికర్యము వహింప నంగీకరించిరి. ఎల్లరకును శుస్వాగతము.

చెన్నపురిజిల్లా విద్యాసంఘము

పై సంఘసభ్యులు నిన్న సాయంకాలము రిపున భరణమున సమాజేశమైరి. డాక్టరు యస్. స్వామినాథునుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. గాంటు ఇచ్చుటకు రిజిస్ట్రా చేయవలయునని కోరుచు పాత కాలాధికారులు వంపిని వరభాషులు పరిశీలింపబడెను. చక్కగ పనిచేయుచున్న పక్షమున రాబోవు సంవత్సరము పాతకాలకు గాంటు ఇచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. ఎల్క్రీబులిట్లు పనివానికి రూపుములు కాన్పించునను ఆటెండరునకు 15 రూపుములు నెలకుజేరిమచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. కొన్ని పాతకాలకుందలి విద్యార్థులకు మధ్యాహ్నము భోజనము పెట్టుటకు గాంటు ఇయ్యవలయునని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు గావించబడిన తీర్మానము విషయమై ప్రభుత్వమువారు త్వరలో గాంటు నియ్యవలయునని కోరుచు మరియొక తీర్మానముమోదింపబడెను.

గంటూరుమండలాయుర్వేద యూనాని వైద్యద్వితీయసమ్మేళనము.

బహుధావి ప్రదర్శనము, తెనాలి.
1928 ఫిబ్రవరి 2, 3, తేదీలలో జరుగును.
అధ్యక్షులు:— బ్రహ్మశ్రీ రాజవైద్య పండిత వంగల నుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు.
ప్రదర్శనాధ్యక్షులు:— బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదమురాండ భాగ్యరాయాయుర్వేద శిఖామణి, శివగజ, పండిత, శ్రీమంతుర్రాండేశ్వరశాస్త్రిగారు. ఈ సభయందు దాయుర్వేదీయోపన్యాసాడులకు పీఠికొందిని యాహ్వన సంఘమువారు రహితమిత్తురు. ప్రదర్శనప్రద్యములను వృత్తువారు 28-1-28 వ తేదీకి పంపవలెను. ప్రతినిధియగుము 1-0-0 (ఒకరూపాయ) ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు మనియార్డరువుగైకాల "ముఖ్యము కామలింగయ్య-కార్యదర్శి తెనాలి" యి వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము క్యాలండరు నుందరమైన శ్రీరాధాకృష్ణుల ఉపయోగమైన

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది మా యేజంటవద్దకూడా దొరకును.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0

వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

విదేశ వార్తలు

రూపుపరిస్థితులు

పరాసులు ఇంకను కఠినచర్య నవలంబించు.

ప్రత్యేక ప్రభుత్వసాపకము

బ్రిటిషు సేనలు జోక్యము కలుగజేసికొనవు

జర్మనుప్రభులు ఫ్రెంచి ఉద్యోగులను ముట్టడించుట

ఇటలీ ప్రమేయమును కలుగజేసుకొనుట ?

అక్రమణ ప్రదేశమునందు పరాసులు ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును నెలకొల్పెదరనియు, ఇంకను కఠిన చర్యలను అవలంబించెద రనియు నేటింతివార్తలు తెలుపుచున్నవి. అక్రమణ ప్రదేశములలో బ్రిటిషు సేనలు పరాసులతో సహకార మొనర్చవు. పరాసులు అవలంబించుచర్యలకు వారు అడ్డుమురారు. ఇటలీ ఏదో పరిస్థానమును జేయుటకు ప్రమేయము కలుగజేసికొనవచ్చు ననియు ఇటలీ క్రధానా మాత్యుడు తన యువన్యాససందర్భమున తెలియ జేసెను.

పరాసుల కఠినచర్యలు

లండన్, జనవరి 25:— ఉపశమము 12-5 ఎస్సెన ట్రెయ్యు విలేజు ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— ప్రస్తుతము పరాసులు తీసికొన్న చర్యలే తమ కార్యము ఫలించనందున ఇంక కంటే కఠినచర్య నవలంబించెదరు. కలహము గుండా ఉత్తానమునందున్న స్త్రోము బయలుదేరునని వినుచున్నారము. ఎస్సెన గుండా చాలమంది దండార్థుల పోవుచున్నారు. ఈ సైన్య ఏర్పాటులన్నియు రాకపోకల ఏర్పాటులన్నిటిని తమ స్వాధీనము జేసుకొనుటకే. బోకరి, ఎస్సెన-దార్దు మందు తంతివార్తా కార్యాలయములు పరాసులే అక్రమించుకొనబడినవి. దీనివంటి కును కారణము జర్మనులు పరాసులను తంతిమూలకముగ ప్రేరేపించుట మాట్లాడసినట్లు పోవుచున్నది.

కఠినచర్యతో గూడుకొన్న ప్రభుత్వమును ప్రత్యేకముగ పరాసులు నెలకొల్పెదరని టెయిలీమెయిలు విలేజరి ఎస్సెన నుండి తెలుపుచున్నాడు. సామాన్య ఉపాయములు నిరర్థకము లగుటచే జర్మనులు మరింత సాత్వక నిరోధము నవలంబించిరి అందుచే పారిశ్రామికవిజృంభణము అగిపోయినది.

పరాసుల ఇంజనీరులు గనులలో ఏమియు చేయలేక పోయిరి. వారి ఉత్తమపులను ఎవరును వినుటలేదుగానా మిగు మిక్కిలి పరిహాసముజేసి నవ్వెనున్నారు. జర్మను వ్యక్తసాపకము తమరి నడుగు చక్రిలకు ఏమియు క్రత్యుత్తమునీయదలచుకొన లేదు. కార్యాలయపు సిబ్బంది, ప్రత్యేక పరిష్కారము తమరి కేమి యడిగినను తెల్లబోయిపోయి మా కేమియు తెలియదనుచున్నారు.

పరాసుల కొత్త ఎత్తు

రూపులో క్రొత్త ప్రభుత్వము

పార్లమెంట్, జనవరి 24:—విషయము లన్నిటిని జూత రూపము జర్మనీనుండి పూర్తి విడదీసి పాంసుతో కలుపుకొనుటకు పరాసుల యుద్ధేచ్ఛముగ తోచుచున్నది. పరాసులు ప్రభుత్వములకు అక్రమించుకొను నిష్పత్తికాదన మాయెను. మీరు మిక్కిలి బాధ్య అసలు పోవుటయే లేదనెను. జర్మనీకి

కూతము ఎడతెలిపితేమంద పోవుచున్నది. అక్రమించుకొన్న రూపుప్రదేశము నంతను జర్మనీనుండి విడదీసి ప్రత్యేకముగ పరాసులు, బెల్జియనులు గలిసి తాత్కాలిక ప్రభుత్వమును నెలకొల్పెదరు. ప్రభుత్వమున సైనికపాలనమును, శివప సివిలు ప్రభుత్వ మేర్పడును. కాంతి, సక్రమస్థితులు చెదవంతకాలము ప్రజల విషయములో ఏమియు జోక్యము కలుగజేసికొనకు. తక్కిన అధికారమునంతను వీలే వహించెదరు. పరాసులు, బెల్జియనులు ఆపారమును స్వల్పముజే పెదరు. పనివారితో అతన వసములు ఇయ్యజుడు మృంతకాలము తమకు అటంక ముండ రాదనుకొనుచున్నారు.

జర్మనుల ఆక్షేపణ

పరాసుల ప్రత్యుత్తరము

బ్రెజిల్, జనవరి 23:—జర్మనుని పరాసు సైనికులు ల్యాండరరు దగ్గర కాల్పులని ఖండించుచు తమయనత్యుతిని జూపుచు జర్మనులు పరాసు విదేశాంగకార్యాలయము వారి కోరికల నంద పరాసులు అయ్యది సమంజసముగ వ్రాయబడనందు. తిరిగి జర్మనులకు జంపివేసిరి.

రూపులో పరాసులు జర్మనుపారిశ్రామికముల నందరిని ట్టుకొనుట న్యాయమనెడి జర్మనులకు ప్రత్యుత్తరము విప్పిరి. దీనికి కారణము జర్మనులు వెర్బెయియ్య సరికి వివాదముగ ప్రవర్తించుటయే కారణమనిరి. జర్మను ప్రభుత్వాధికారులను ప్రజలను అకలంబించు వైఖరిని ట్టి రా మే కార్యము నైన జేయ నలసివచ్చు ననిరి.

ఎస్సెనలో ప్రేరేపించువార్తాపత్రిక

పరాసులు జర్మనుభాషలో ప్రజలనిమిత్తము ఎస్సెన గ్రామములో ప్రత్యేకముగ వార్తాపత్రికను ప్రకటించుచున్నారు.

రూపులో పరాసుల సరిహద్దు

పార్లమెంట్, జనవరి 23:—రూపులో పరాసుల నుంకము, అధికారులు ప్రవేశించిరి. సరిహద్దునుగూడ ఏర్పరుచుట పూర్తి యయినది.

రూపును జర్మనీనుండి పూర్తి విడదీయుట

ఎస్సెన్, జనవరి 24:— శేషటికోజున పరాసులు తాము అక్రమించుకొన్న రూపుప్రదేశమును పూర్తి జర్మనీ నుండి విడదీసెదరని పరాసు అధికారులు ఆన్సలు, తెలియుచున్నది.

పరాసు సుంకముల అధికారులు రూపులో

ప్రవేశించుట

250 మంది పరాసు సుంకముల అధికారులు రూపులో ప్రవేశించిరిని తెలియుచున్నది. బ్రెజిల్ మాన్యురు ఆరుగురు పారిశ్రామిక ప్రముఖులను ఒక్క ఆరుగురుతో విడిచిపెట్టిన అందరును సమ్మెగట్టని అనుకొనుచున్నారు. ఎక్కడికి జోయినను బెల్జియనుల మాటను రైల్వే పనివారమును, తెలి ఘోష పనివారమును మరితరులను ఏమియు వినుటలేదు. విశోధ భావమును జూపుచున్నారు. వారితో ఎట్టి సంబంధమును తెల్లకొనకులేదు.

స్టానికోపయోగము నిమిత్తముగూడ జర్మనులు పరాసు లకు బాధను నల్లముచేయుచునది. బెల్జియనులు పరాసులు, ప్రయాణముచేయు రైలుబండ్లకుగూడ నడవ వునుచున్నారు.

రూపులో పరిస్థితులు ఎటులు పరిణమించునది మేమున్నులో బ్రెజిల్ గారు మున్ను పారిశ్రామికముల విచారణను బట్టి తెలుసు. బ్రెజిల్, స్పిన్నింగులలో 24 గంటల సమ్మెగట్టి విచారణము ఫలితము తెలియువరకు వేచియుండెదరు. నేటి యందుజనునాన మరల పనిలో జేతెదరు. ఎస్సెన గనుల పనివార ప్రవేశములుమాత్రమే హెచ్చు జేయుచున్నది.

ఇంతవరకు ఒక్కగనిలో అందరును సమ్మెగట్టిరి. కాని పనివార మ్రును, కార్యనిర్వాహకులును నూటికి 50 కంటే ఎక్కువగ బాగును క్రవ్వుటకు నిరాకరింపవలయునని ఏర్పాటులు జేసి కొన్నిటల్యసమ్మెచున్నారు.

జర్మను టెలిఫోన్ పనివారము పరాసులకు సహాయ మొనర్చక పోవుటచే చాలమంది అరెస్టు జేయబడిరి. వీరు సమ్మె గట్టెనని భయపెట్టుచున్నారు. ఎస్సెన తపాల కఠేరినుండి పరాసులు సైన్యమును తీసివేసినగాని పనిజేయుచుని ఎస్సెన తపాలా అధికారులు తెలిపినది.

బ్రెజిల్ మాన్యురు ఇనుపవారిమీద ఎ. ఎ. వారు సమ్మె గట్టుటచే రూపు కుత్తరముగ వర్తకము పడిపోయినది. బెల్జియను సేనలుపోవు రైల్వేను నడవకునుటచే చాలమంది అరెస్టుజేయబడిరి. కాని ఎస్సెననుండి వార్తామందు దండార్థులకు పూర్తిగ రైలు పోవుచున్నది.

జర్మను పారిశ్రామికములు

ఆర్థురికి జరిమానా విధించబడుట

జనవరి, 24:—రూపులో కట్టుకడిన ఆర్థురు పారిశ్రామిక ములు, బ్రెజిల్ స్పిండ్లుగార్లకు సైనికాధికారులకు జరిమానాను విధించిరి.

బ్రెజిల్, స్పిండ్లుకు మున్నుగూడ రూపునకు పోవునపుడు జర్మను ప్రజలు సహజేమై సానుభూతిని జూపిరి. ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ నూడి పరాసులను తిట్టి, కిడికిలను బ్రద్దు గొట్టిరి. రైల్వేయిచ్చి. సామాన్యజేసిరి. పరాసులు కాట్టుటకు ప్రయత్నించిరి.

బెల్జియను సైన్యములు కనబడికవెంటనే చాలవోట్ల సమ్మెలు బయలుదేరెను. పరాసులు రూపును అక్రమించుకొన్న తేదీనుండి 21 తేదీవరకు ఒకబండి బాగు ఘడ, ప్రేరేపించారి కిడుతేడు

బోకరి, ఎస్సెనబ్యాంకులు ప్రేరేపించి ప్రజలకు ఏమియు ఉపచారమును చేయమని నిశ్చయించుకొనెను.

డ్యూస్బర్గులో జర్మను ప్రధాన దండనాధికారిని బెల్జియ నులు అరెస్టుజేసిరిని తెలియచున్నది.

సమ్మెగట్టిన టెలిఫోను, టెలిగ్రాఫు పనివారి పోనే పరాసు ఇంజనీరు పనిచేయుచున్నారని తెలియజేయుచున్నది.

జర్మను సేనలు ఏమియు బయలుదేరలేదనియు చలనమే లేదనియు జర్మనుఅధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

మ్యూనిచినిహకొలులు

మిల్టెంబెర్గి, ప్రేరేపించి, బెల్జియనుసభ్యులు మ్యూనిచి హకొలునుండి పోవున్నవో సమ్మెగట్టెదమని హకొలులు యజమానులు తెలియజేయుటచే పరాసులు, బెల్జియనుసభ్యులు మ్యూనిచిహకొలులను విడిచి మేలున్నకు బోయిరి.

మ్యూనిచిలోనున్న ప్రేరేపించుకొలుగూడ వీరితో కలిసి కొనెనని తెలియుచున్నది. ప్రేరేపించుకొలులగూడ వీరివంటి జరి

బ్రిటిషు సేనలు

ఏమి చేయవలయునని యడుగుట

కాలోన్, జనవరి 24:—బ్రిటిషుకవరణలోనున్న జర్మనులను పరాసులు అరెస్టు జేయుచుండుటచే తామేమి జేయవలె నని గొడ్డి సేనాని ప్రైవిటీకారుల ఉత్తమపును. గోరి, ఈ అరెస్టుల లో బ్రిటిషువారు పాల్గొనుటచే ప్రేరేపించారి నిధానముతో ఏకే భవించిన భావించెదమనియు మరల జర్మనులు యుద్ధము జేసె దరనియు, వీరికి అయధసామగ్రి సత్పత్తిగ గలదనియు ఇకంత యు రిషియాలో క్రఫు కర్యాగారములలో నున్నవనియు ప్రజలు అనుచున్నారు. కానిస్థాయముతప్ప తక్కినవన్నియు సిద్ధముగ నున్నవనిరి. కాని ఇచ్చియు మండేటి కొమ్మ వంటివి అధికారులు తలంచిరి.

లా సే ను స భ

నంధిపత్రము తీయారగుచున్నది

మసోలు ప్రతిష్ఠాపనములు

కర్ణాటకా గారి హెచ్చరిక

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయము

లక్ష్మీ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 24:—మసోలులు మసోలు విషయమున సామాజికమితివారికి తెలియజేయవలెనని కర్ణాటక ప్రభుత్వ వానికి తురుష్కలు అంగీకరించుచున్నారని సభకు ఏమియు అభ్యంతరముండును. మసోలులను తీయవలెనని మిత్ర మండలి వరకును జేర్చి సంధిపత్రమును తురుష్కలకు అందజేసెదరు. ఇందులో మసోలువిషయము జాతిసమితివారికి తెలియజేయవలెననువరకు ఒకటి చేర్చబడును. ఇందుచే ఈ విషయము తురుష్కలకు తమవైపున గూర్చి యోచించుటకు అవకాశ మియ్యబడినది. ఇంకవరకు ఆర్థికవిషయములకు సంబంధించిన వరకు అన్నియు పూర్తి అయినవి. యజ్ఞముచే తురుష్కల మూలముగ తమకు గల్గిన నష్టమునకు పూర్వంక కరణము 8000000 పానులు ఇవ్వవలెనని తీర్మానము 15000000 పానులు ఇచ్చిన పానుల మిత్రముడని నిశ్చయించుకొని రని తెలియచున్నది.

మసోలు సైనికసంరక్షణ మతయు చాలవరకు గ్రామములచేతిలోనే యున్నదని కర్ణాటక ప్రభుత్వ అసెను. జేతెను సైన్యముచే కాపాడియున్నదని. కర్ణాటకలో బ్రిటిషు సేనల తేనె తేపు, కుర్చుల అసెనయేక సేనయున్నది. తక్కిన గ్రామమును అరబ్బు సైన్యములు కాపాడుచున్నవి. ఆమీరు హెయినులు గారు దీనికి సేనానిగ నున్నారు. బద్వాదు కుత్తరముగ్రామము కొంచెము మండి బ్రిటిషు సైనికులే యున్నారని.

అంగారాలూ నున్న ఒక్క తురుష్కలు తక్కి ఇతరులు కుర్చులుగాని, అరబ్బులు, స్థానిక తురుష్కలుగాని ప్రభాభిప్రాయమునుబట్టి జేతెను జేతెనరచమని కోరలేదని కర్ణాటక ప్రభుత్వ నడిచెను. ప్రజల యభిప్రాయము ననుసరించి కర్ణాటక ప్రభుత్వం కుర్చులలో అంగీకరించుచున్నది విచిత్రముగ దోచుచున్నదని.

మసోలులో గనుక తురుష్క సైన్యము సుకచిన ఒక్క నిమిషములో గోధుమలు రాకుండ ఆపుజేసి అరలు తావ్రము నిలబడుటకు శాధ్యము లేకుండ తురుష్కల లానెచ్చెద రనియు బద్వాదు తురుష్కలవశములో నుండివారి చిత్తవృత్తి ననుసరించి పరస్పరంకలనీ వచ్చునని.

మసోలు చమురుగనులతో తమకు సంబంధము లేకనియు తురుష్కల కీ గ్రామమును స్వాధీనము జేయవలెననుటకు చమురు గనులు కారణమేగాదని. ఇతరులలో మసోలరీగినాడ సోక క్యములను ఏర్పాటుచేయుచుంటిని. అందుచే చమురు అంతను మాలాధమునిమిత్తముగాని ఇతరులనిమిత్తముగాని పూర్తిగ అపయోగించుకొనుటకు ఏలులేదని.

ఇటలీ యుద్ధేత్యము

ఈ రు పరిస్థితులు ఇంకను అల్లకల్లోలముగ వణికించుచు కుండుననుటకు కర్ణాటక ప్రభుత్వములను నష్టపరిహార సమర్థులను నెమ్మది. నాలుగింటి పరిష్కరించుటకు తాము ప్రయత్నించు ఉద్దేశ్యమును మంత్రవర్గమువారితో ప్రస్తావించు సంకల్పమున తెలియజేసి.

దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి లండనుకు 1000000 పానుల విలువ గలబంగారు చేరినది. దీనిసంతకు డౌన్సు 1 3 4 పానుల 9 షిల్లింగుల 9 పెన్సుల చొప్పున భారత జేతెను కంపెనీదేదని.

అమెరికనుల యభిప్రాయము

రాష్ట్రీయ సమస్య పరిష్కార విషయము తాము పాల్గొన వున్న కర్ణాటక ప్రభుత్వ ఏర్పాటులను అంగీకరించితిమి. అందరకు అవకాశ ముండవలెనని విధానమును మరల వ్యక్తీకరించితి. చమురు తగారుదా విషయము ప్రస్తుతమందు వివాదముతో నాడుకొన్న పాక్షికమున శాస్త్రముగ పరిష్కారము చేయవలెనని అమెరికను ప్రతిభి చెల్లుగారు తెలియజేసి.

మసోలును తర్జీ కిచ్చితిరవలె ననుట

లాసేను, జనవరి 24:—మసోలును తర్జీ కిచ్చి తీరవలెనని తురుష్కలు దృఢసంకల్పమును జేసికొని ఈ విషయము ఇన్స్టిట్యూట్ అంగారాల వారి యుత్తమప్రకారము ప్రవర్తించుచున్నది. నిన్నటి సంగతులన్నిటిని అంగీకరించి తెలియజేసి వారియుత్తరములను ఎదురుజూచుచున్నాము. ఇందులో ఎవరును యుద్ధమున సిద్ధముగ లేరన్నమాట వాస్తవము. పరిశీలించుటకు బూటకములు. పరిస్థితులు అంత్యగోచరముగ నున్నయవి. మసోలును తురుష్కలకు ఇచ్చివేసెదమని స్పష్టముగ జెప్పినగాని తురు

ష్కలు సంధిపత్రమును సంతకముజేయరు. అంతర్జాతీయపరిషత్ క్రొత్త ప్రభాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు కర్ణాటక ప్రభుత్వం అభ్యంతరము జూపకలెనో తెలియజేయవలెనని తురుష్కలనుచున్నాను. మసోలు జనసంఖ్య విషయమున నిష్పాక్షిక కలెక్షన్లవేయల విచారణకు తాము తుదకు అంగీకరించవలసి వచ్చినను సామాజిక సమితియందుమాత్రము తమకు విశ్వాసము లేదని.

కర్ణాటక ప్రభుత్వ బేదరింపు

ఇన్స్టిట్యూట్ చానెగారు మసోలు విషయమున నానూచనల సంకీర్ణించుటకు ఆయనే అన్నిటికిని ఉత్తరవాది అగును. ప్రపంచమునకు తాను శాస్త్రముగనే ప్రవర్తించితిని నచ్చు జెప్పుట దుర్లభము. మసోలుదగ్గర తురుష్కల సైనికచలమును గూర్చి క్రాటించిన నిరీక్షిమును తాను జూచితి ననియు సైనిక చలనలను ఆ కలల విలించుచున్నా కనియు తెలియజేసి. యజ్ఞము జేసెదనను బేదరింపు సామితికి గూడ కర్ణాటక సైన్య ప్రభుత్వ వనరు. తురుష్కల గనుక సామాజిక సమితివారికి తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలెనని అంగీకరించిన గ్రంథమంతయు జానపదమును కాని ఇదంతయు అనగలము లేకుండ స్నేహముతో క్రవర్తించుట మంచిది. అట్లుపిలుకాక స్నేహము జెప్పుకొనిన జంతువులు జెప్పినాడను. అసైన్ ఇన్స్టిట్యూట్ గారి యుద్ధ మని.

బ్రిటిషు సమీక్షలు

గల్లిపోలిక బ్రిటిషు సైనికుల సమాధులు తమగ్రంథలము నాకమించుకొనుటకు బ్రిటిషుసేనలకు మరల వైకినీ పూర్వకతేనె తురుష్కల కోన్నివిషయములలో గోర, ఇట్లు గోరుట ధౌరవమనియు దురస్థాయమనియు బ్రిటిషు కాయ బాటలని. ఈవిషయము చర్చించుటకు పూర్తిగ మానితిమని. బ్రిటిషు సేనలకు ల సమాధులకు తొందర గ అ గ దు. ప వి త్ర ము గ నెంచుటకు న ని అధ్యయన నిమిత్తము బ్రిటిషు ఆక్రమణసైన్యములు కదలిపోవనియు అచటనే యుండునని. సంధిపత్రములలో ఇది ఒకముఖ్య విషయముగ జేర్చబడునని.

పత్రికాభిప్రాయములు
కర్ణాటక ప్రభుత్వ మసోలునుగూర్చి జేసినయర్పాటు అంతకును సమ్మతము. మసోలును తమకు ఇచ్చితిరవలయు ననుట జూడ ఎప్పటికైన బద్వాదును మెసపాటేమియును స్వాధీనము జేసికొనుకలంపుతో తురుష్కలు. అన్నార అని డెయిలీ తెలి గ్రాఫులతో తెలుపుచున్నది.

మూర్తి గు పోస్టు

కర్ణాటక ప్రభుత్వ ఏర్పాటు ఎట్టి దుర్భిప్రాయములకు అవకాశములేకుండజేసి. ఇదివరలో మసోలునుగూర్చి బ్రిటిషు వారు పట్టుబట్టుట కర్ణాటక ప్రభుత్వము లని దూరుచున్నాను. మసోలు చమురుతో ఏమియు సంబంధములేకు. ఎట్టి దుర్భిప్రాయముగాని, కర్ణాటకముగానిలేదు. మర్యాదకై ఇట్లు పాటుబడుచున్నాను.

వెస్ట్ మినిస్టర్ గెజటు

జాతి సమితిలో ఇదివరలోనే తాము గత్యులుగ జేరెదమని తురుష్కలు కోరి. అట్టికే కర్ణాటక ప్రభుత్వ నూచించిన ఏర్పాటును ఇన్స్టిట్యూట్ గా రొప్పకొన్న ఎంతయు బాగుండెడిది. తురుష్కలు కోరిన క్రాభిప్రాయమును వీనుకొనుటకు ఒక్క జాతిసమితి ఆధారము ఇదినిష్పాక్షికముగ క్రవర్తించును.

మాంచెస్టరు గార్డియన్

తమజన్మలో ఓటునిచ్చి ఎరుగనివారియొక్క ఓటు అన్నవిషయ తెలియనివారి యభిప్రాయమును తీసుకొనుటకంటె నిష్పాక్షిక కలెక్షన్లవేయవారి విషయము అంతే ప్రజానాయకులతో కలసిపిలువని తిరిగివారి యభిప్రాయమును గ్రహించుట లాభకరము. దీనికి సామాజిక సమితి శాశ్వతము, అందుచే ఈ ఏర్పాటు చక్కగ నున్నది.

పూర్వము ఆస్సాములో విద్యా కాభాషి కారిగ నున్న మేకేలు ప్రొఫెసర్ గారు కీర్తికృతులై.

కర్ణాటక ప్రభుత్వ సేనకు 18 పెన్సులు హెచ్చినది. దీనికి కారణము అమెరికనులు కొనుటయే.

శ్రీ మా నుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపటచిన

రంపయ్యచ్చము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా ౧౦౦ పేజీలు; వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు			
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ సత్యనాథాచార్య విరచితము)	...	2	4 0
హిందీ భాషాశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6 0
హిందీ మొదటివాచకము	...	0	6 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు శిర్డీ నగరము చిత్రవలములు కలిగినది	...	1	8 0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
ఆరాధనవిధి	0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శిరీషము విడిచిన తరువాత ఆస్థాన)	0 8 0
శిబ్బకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	...	1 0 0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.			
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, (తపాలాపెట్టె 212.) 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.			
సత్యవత్సవ పాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై మధులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు	...	1	0 0

పితూరీ నాయకుడును పరిశోధకుడును గూడ నిలికను
 యొరకలేదు. కాని వారివలన నుపక్రమమేయ్యెను కలుగజూచు,
 కా రెవరినో జాగ్రత్త న్నాదు. పోలీసువారు వారినికడ లభయ్య
 నున్నారు. కట్టుకొనబడినవారిపై రాజుపై యుద్ధమునను దిగిరను
 నీరమునుమోపి కేసుచేసెదదని తెలియుచున్నదని మదరాసు
 నుండియుపక్రమిక వాసినది.

II

331 తంబు శైలి వీధి, మద్రాసు.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాశుల 21 తేదీ సాయంత్రము 11.30 మోచర్ల రామ
రావుగారు వచ్చారు. విశ్వవిద్యాలయపు జిల్లమునకుంచి
య్యికించి. మావట్టెనా ప్రముఖులగు శ్రీ మంత న్యకతి
రావుపంతులుగారు గ్రామసాధికత్వము చూపించి. చంద్ర
బాబుగారి కళాకాలము ప్రత్యేక సౌకర్యమును యితర
ములలోని కళాకాలము మానికాణమును కొన్నియంశ
రామచంద్రరావు పంతులుగారు ప్రీతముగ విమర్శించి.
యంశములను ఈవిల్లునుండి తొలగించవలయు నని కోరుచు
నివలదెను. ఈవిల్లు చట్టమైనచో దేమిచేయదగి అటుగ
నకు జేయునదెదియు లేదని అని.

సీహంధశ్శాదాయములగుంచి వచ్చించుటకు 23 తే
వునువారు సాయుధము ఒకశబ్ద జరుపబడెను. అనంత
క్రియత పీఠముంటల యొక్క సరసిహము మునుగురు
ంచిరి. బిల్లులొనన్దు లొకములను నిరూపించి బిల్లునునిము
. కాకినాడనాయకులు మ॥ రా॥ శ్రీ దురుళేటి శేషగిరి
పంతులుగారధ్యక్షత వహించిరి. అనంతముందు-బిల్లునుగు
వచ్చించుట కవకాశ మియ్యవలయునని జస్టిసు పక్షవాదు
లెల్లెవూడి అప్పారావుగారు కోరిరి. ఈసభవర్షకుగావ
ఈసభముందు లక్ష్మీవరసింహం పంతులుగారి యువశాస్త్రి
మూల్రనే జయగుననియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి! అంతటఅప్ప
వాడును మరికొంతవరు సభను విడిచి వెడలిపోయిరి.

మనస్విరే వేంకటేశాధి తామరగారి జ్ఞానిశోభనము
వీరేశలింగం ఉన్నతపాఠశాలలో రెండు 19 వేదవిజ్ఞాపిరి. ప్రాతః
కాలమున నగరసత్త్వ జేయుచుండెను. పామరము వీరేశలింగం
పాఠశాలలో శ్రీయుత విలక్తమర్రి లక్ష్మీనరసింహం శంతులు
గారి ఆధ్వర్యమున గ్రీష్మ వాత సర్వ జరిగెను. ఆనంతరం వేంకటేశాధి
గారి పుత్రజీవితమును గురించి యుపన్యాసములు గావించి
బడెను.

ఏలూరులో జేసిన తీర్మానములు ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు ప్రజల తాపనములుగా నున్నారు. ఈ దినమున శ్రీయుక్తులు ఓం॥ ప్రకాశంపఠతూట, బులుగు సాంబయ్య రిగార్డు కాకినాడ నుండి యిట్టికి వచ్చిరి. సాయంత్రము పాల్ పాకులూ ప్రస్తుత పరిస్థితులనుగురించి ప్రత్యాయకు లుపన్యసించెదరు.

గోదావరీజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా హనుమానాచార్య వంశీశాస్త్రి గారు నివాసులున్నా శ్రీ రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డు మెంబరులున్నా, శ్రీ కవీశ్వరపురం యస్టేటు యిలాకా హనుమానాచార్యగారున్నా అయి, గౌరవ నీయులకు మహారాజ రాజేంద్ర చిగురుపాటి ఆచార్య చౌదరి గారు ది 17-1-23 లగాయతు ది 22-1-23 లేది అధిరువకకు ఆరుగోజులున్నా కాకినాడ కోటిపల్లికోడ్డు హనుమానాచార్య గారు (రామచంద్రపురం శ్రీ గుండాలమ్మ మఠాలమ్మ ఆలయ అమ్మవార్ల ఆలయమువద్ద) తమ స్వంత ద్రవ్యముతో సబ్బంకి తీర్థమునండి ఆలయంపై తీర్థమునకు వెళ్ళేకుంటివాళ్లు గుడ్డివాళ్లు బీదలు మొదలయినవారికిన్ని, యిలాకా యీ చుట్టు ప్రక్కల నుండు బీదజనులకు కంచములు ఉప్పురలు మొదలగువారికిన్ని గోజు ఒకటింటికి నుమారు రు-6 వందల జనమునకు సంతృప్తిగా అన్నదానము చేయుచున్నారు. జన్మము ఎత్తినవారు సార్థకు మిదియేకదా. శ్రీవారు యీ ప్రకారం రు-6 సంవత్సరములనుండి అన్నదానము చేయుచున్నారు. వీరి యాధార్యమును గూర్చి రాత్రి-రాత్రియుగా నన్యమగు కనిదిగూర్చి వచ్చి ప్రభుశ్రీ కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు ఆకుపుగా కొన్ని పద్యములు చదువుటయేగాక శ్రీకారితై నొక ప్రబంధమునూడా రచించుచున్నట్లు ఆంధ్రదాహరించిరి.

ఆర్. నీలయ్యనాయుడు, పోస్టుమన్ట్రరు,

నా సఖా బాదా గోదానరీతిల:

ఆంధ్రభాషా విద్యార్థులకును, గవులకును, శాస్త్రజ్ఞులకు
తరు తొనుగు విరుదులంత విజువైనవిగాఁ బరిగణింపఁబడవని
యు, విరుదులందుటకు యోగ్యులైన కవులకును, జుడితులకును
శాస్త్రసాగముల మహాసభయే యధోచితముగ నొక కమిటీని
నియోగించి దాని ద్వారా బిసదు లియ్యఁబడుననియుఁ బ్రకటిం
చి కమిటీనాడు నిర్ణయించి ప్రకటింపవలయును. ఆధిక సంఖ్యా
కులు అంగీకరించిరి.

౧. ఈ సభా కార్యముల నిరంతరాయముగా నిర్వహించుటకుఁగాను “ఆంధ్రసారస్వతమండలి” యను పేర దీనికొక కాశ్యప కార్యసభ నేర్పరచుటకును, ౨. ఆమండలి యాంధ్రభక్షణమున సారస్వతాభ్యుదయమునకై పాటుపడు సంఘములందనలొని నుద్బుకొని పనిచేయుటకును, ౩. దానికిఁ దగిన యంగ నిర్మాణము నీక్షింది సభ్యులేర్పాటు చేసికొనుటకును, ౪. ఆమండలిని ౧౮ అం సంఘము ౨౧ వ చట్టము ప్రకారము కిశిష్టరు జేయించుటకును, ౫. ఈసభ కేంద్రము నామండలివారు జరుపుచుండుటకును, ఇందు సభ్యులుగఁ జేరుసారస్వతాభిమాను లెల్లఱును సంకల్పమున కొక రూపాయికిఁ దక్కునకాని చందానిచ్చుచు మండలిలో సభ్యులుగా నుండుటకును, ౬. ఈపని నెఱవేరుటకు ఒక లక్ష రూపాయలు మూలధనము చేపూర్చుటకై యు, ౭. కల్లపగడ నూర్యనారాయణశాస్త్రి, అన్నమశాస్త్రి ముఖ్యులారాయకవి, త్రిపురనేని శామస్వామి చాదరిగార్లు స్థాయిసంఘ కార్యదర్శులుగా నుండుటకును, యీసభవారు కోరుచున్నారు.

సభ్యులు:—అచట పేంట్లతాయ సాంఖ్యాయన శర్మ
గారు అధ్యక్షులు, అన్నమరాజు సుబ్బారాయకవిగారు క్రిపుర
సేవి రాజస్వామి చావరిగారు తల్లాపాడు సూర్యవారాయణ
రావుగారు, తిరుగ్ అలీషాకవిగారు, కొన పేంట్లతాయశర్మ
గారు, జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్య
కాశ్రిగారు, విద్యాక, నాగలింగం పేంట్లకాశ్రిగారు,
విద్యాక కొప్పెల్లి శివకామేశ్వరరావుగారు, విద్యాక తిరువల
పేంట్ల వత్తవారాయలుగారు, జి. టి. కేపాకాయలుగారు,
వ్యాకరణాచార్య, నోకి సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రిగారు, శతావధాని,
శైలపిల్ల పేంట్లకాశ్రిగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు,
శతావధానలు కొప్పెళ్ళు సోదరకవులు, చల్లా పిప్పయ్యకాశ్రి
గారు, వడ్డెపాటి నిరంజనకాశ్రిగారు, బుర్రా కేశవలిరావు
గారు ఎం. పి. గిడుగు పేంట్లరాజమూగారు బి. ఎ; తిల
కూరి వీరభద్రరావుగారు, చిలుకూరి నారాయణరావుగారు ఎం.
ఏ. ఎల్. డి; కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యకాశ్రిగారు, మన్నవ నరసిం
హాకవిగారు, దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు, ఇంకను చేర్చుకొనుటకు
సభ్యుల కళికామోహం బడినది.

అంధ్రసారస్వత మభివృద్ధి గావించుటకు సమగ్రముగా
సాంధ్రవాగ్గేరణము వ్రాయించుట యత్యవశ్యకము కనుక
దాని కవకరించుటకై దేశమునఁ జెడరియున్న పాటలు, కన్య
ములు, మున్నగువానిని సేకరించుటకును, ఈ కార్యము కొనసా
గించుటకంటె అధమము చేయింకూపాయలు వెంటనే ప్రోవు
చేయుటకను, ముందుసంవత్సర మాంధ్ర సారస్వతమహాసభ
కూడు లోపుఁ నీపనులు సంపూర్తి గావించుటకును నీపథవారు
తీర్మానించుచున్నారు:—

వ్యాకరణముకొరకు వేసిన విరాళములు

విద్యాక్ష జి.టి. శేషచార్యులుగారు రు ౧౦-౦-౦
 తపటం వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్యుగారు పార్వతిపురము
 ౨౦-౦-౦ చట్ట పిచ్చయ్యకాశ్రీగారు, ఇంటూరు, పాన్నూరు
 రంగం ౪-౦-౦ కల్లాప్రగడ నూర్యనాథాయనరావుగారు రు
 ౨౦-౦-౦ కోప్పవరపు సోదరకవులు, శతపథానుజ, కోప్పరము
 ౨౦ శత మాగులూరు పి. ఓ. ౧౦-౦-౦ అన్నవరాజు శుభా
 రాయకవిగారు, నందూరు ౧౦-౦-౦ త్రిపురనేని కామస్వామి
 నాదరిగారు, తెనాలి ౧౦-౦-౦ మంచెళ్ల వేంకట పుష్పయ్య
 శర్యుగారు, ఇంటూరు పాన్నూరు జోట్ల ౪-౦-౦ విద్యాక్ష
 రా.లింగం వేంకటేశ్వరకాశ్రీగారు అమృతలూరు తెనాలి తా
 రా.కా.గి-౦-౦ రామరాజు వెంకటరామయ్యగారు ప్రిడరు, బొప్పట్ల
 ౨౦-౦-౦ కోలిపాక వేంకటసుబ్బారావుగారి విన్నయ్యి స్పిక్టరు
 బొప్పట్ల ౪-౦-౦ కోన వేంకట సుబ్బారావుగారు వెన్నళ్ళపల్లి
 బొప్పట్ల తాలూకా ౧-౦-౦ జొన్నలగడ్డ శ్రీరామయ్యగారు
 నందూరు. ౧-౦-౦ వెన్నెల తొల ౨౦ ౧౦౮-౦-౦

చుండుూరు నాగభూషణరావు

କାଳିକା

[illegible]

తీర్మానములు

